Jaargang 116. Zondag, 21 Junij 1857. No. 74.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Bekendmaking.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van belanghebbenden, dat de **PASSAGE** door het **Verlaat** gelegen in de 5de 100 roe te **Stadskanaal**, wegens daaraan noodzakelijk te doene HERSTELLINGEN, gedurende de **maand Julij e.k.** voor ALLE SCHEPEN zal zijn **GESTREMD.**

GRONINGEN, 16 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat de bij artikel 53 van het Politiereglement voorgeschrevene **Schouwing** van de KLINKERS, de GOTEN bijlangs of door dezelve loopende en de ROLLAGEN, van hunnentwege door den Heer D. H. BOS, Oud-Stadsbouwmeester, en den Raadsdienaar B. SJOBBEMA zal geschieden op **Maandag den 22sten Junij** eerstkomende, en volgende dagen.

GRONINGEN, 4 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, gezien art. 228 der Gemeentewet, herinneren bij deze aan allen, wie sulks mogt aangaan, dat bij het eerste lid van het gemeld Wets-artikel is bepaald, dat de **TERMIJNEN** van **VERJARING** voor de **VORDERINGEN** ten laste van het RIJK, bij de Wet bepaald of te bepalen, op de Vorderingen ten laste der Gemeente van toepassing zijn; — en dat, volgens art. 2 en 3 der Wet van den 1sten November 1815 (*Staatsblad* no. 51), alle VORDERINGEN ten laste van het RIJK **verjaard** zijn, wanneer dezelve niet zijn ingediend vóór of op den **laatsten Junij** van het jaar, volgende op dat waarover zij loopen; weshalve een ieder, die Vorderingen heeft ten laste van de Gemeente *Groningen*, over het jaar 1856, wordt aangemaand, dezelve **voor** of **uiterlijk** op den **laatsten Junij** aanstaande bij BURGEMEESTER en WETHOUDERS in te dienen.

GRONINGEN, 7 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANGIFTE VOOR DE WEEKMARKT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* verwittigen diegenen, die voor de TWEEDE HELFT van het jaar **1857** op de **WEEKMARKT** alhier eene plaats verlangen voor eene **HOUTEN** of **LINNEN KRAAM**, een **OVERDEKTEN** of **ONOVERDEKTEN STAL**, of op den **OPEN GROND**, dat zij, overeenkomstig art. 102 van het Reglement van Politie, verpligt zijn ten minste acht dagen **vóór den laatsten Maandag in de maand Junij van dit jaar**, zich daartoe ter SECRETARIJ dezer Gemeente aan te geven; zullende de LOTING op laatstgemelden dag, des namiddags te vier uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis plaats hebben.

GRONINGEN, 4 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

Het jongst ontvangen nommer van de *Singapore Free-Press*, gedagteekend den 21sten April j.l., bevat een berigt, dat, zoo het waarheid is, de vrees bevestigt voor de daarstelling van een Engelsch etablissement en het veldwinnen van Engelschen invloed in het rijk van Siak (Ned. grondgebied in Indië), en waardoor ook op de oostkust van Sumatra hetzelfde zou plaats hebben, als toen sir *James Brooke* zich op de noordwestkust van Borneo nestelde. Hier evenwel geldt het eene geheel onbetwistbare Nederlandsche bezitting. Zie hier het berigt, gelijk het in opgenoemd dagblad voorkomt:

»Een brief van een inlander uit Siak meldt, dat Radjah *Peetra* en zijne aanhangers zoo zeer afgeschrikt zijn door den laatsten op hen gedanen aanval door den heer *Wilson* en zijne Briginesche troepen, dat zij zich aan den Sultan wilden onderwerpen. Deze zeide hun, dat hij in geenerlei onderhandeling met hen wilde treden, voordat de heer *Wilson* van Singapore zou zijn teruggekomen. Verscheidene der kwalijk gezinde districten, behalve de door ons vroeger genoemde, hadden den wensch te kennen gegeven, zich onder de bescherming van den heer *Wilson* te stellen. De zaken schijnen gunstig vooruit te gaan tot herstel van de rust in Siak. De Sultan, die de door den heer *Wilson* bewezen diensten teregt waardeert, heeft het rijksbestuur aan hem opgedragen onder den titel van *Maharajah Muda Steer Radjah nugri Siak*. De Sultan zelf is door vroeger wanbestuur, zeer inpopulair in zijne bezittingen en kan alleen zijne positie handhaven door het opperbestuur aan zijn Europeschen minister op te dragen. Inlandsche handelaren, die zeer goed met het land bekend zijn, verzekeren het bestaan van steenkolen in Siak. Zoo zij blijken van goede kwaliteit en gunstig gelegen te zijn, zoodat zij met voordeel kunnen worden bewerkt, dan zal dit alleen een gewigtig element vormen tot den voorspoed van Siak, terwijl de onmiddellijke nabijheid van die plaats met Singapore haar een groot voordeel zal opleveren in de concurrentie met verder gelegene plaatsen."

RUSLAND.

De doop van den grootvorst *Sergius* heeft op den 8sten met veel plegtigheid plaats gehad. De grootvorst troonopvolger hield zijn jongsten broeder ten doop. De peters en meters waren de Keizerin-moeder, de groothertog van Hessen, de grootvorsten *Nicolaas* en *Michel*, de groothertogin van Saksen-Weimar en de Koningin-weduwe der Nederlanden. De kanselier der ridder-orden bood op eene gouden schaal de ridderorde van St. Andreas aan den Keizer, die er zijn' jongsten zoon mede versierde.

TURKIJE.

Uit Konstantinopel wordt berigt, dat de voorsteden van die hoofdstad in staat van beleg zijn verklaard, waarschijnlijk ten gevolge van eene overeenkomst met de gezanten, om een einde aan de rooverijen en afzetterijen te maken, die in de voorsteden door vreemdelingen worden bedreven.

De plannen, om ijzeren spoorwegen in Turkije aan te leggen, schijnen hetzelfde lot te treffen als het plan voor eene bank. Zij worden gemaakt, de wegen worden opgenomen en bepaald, de concessiën gegeven, en — niet uitgevoerd. Zoo is het gegaan met het door een Engelsch genootschap gemaakt plan van een spoorweg van Rutschuk naar Enos en van Rutschuk naar Varna, en zoo gaat het helaas ook met de overige lijnen.

— De Sultan heeft te Parijs voor eene zijner sultanes een' handspiegel besteld welke 500,000 fr. kosten zal. Deze spiegel, welke een meesterstuk van juwelierswerk is, wordt algemeen bewonderd en moet ook door de Keizerin in oogenschouw zijn genomen. Men maakt hierbij de maar al te gegronde aanmerking, dat de Sultan, die sooveel geld aan een spiegel ten koste legt, de kosten van zijn laatsten oorlog niet kan betalen en maar al te zeer overtuigd is van den wanhopigen taestand der Turksche financiën.

— Men herinnert zich dat de stedehouder des Sultans in Moldavië, de heer *Vogorides*, dezer dagen door het Oostenrijksche gouvernement met een ridderteeken versierd is, juist toen hij in het officiële blad van het Fransche gouvernement gezegd werd de vrijheid der verkiezingen te verkrachten, en dat dit aan ministeriële bladen van Parijs stof tot aanmerkingen heeft gegeven.

Een ministerieël blad van Weenen, de *Ost-Deutsche Post*, antwoordt daarop dat de heer *Vogorides* en andere aanzienlijke Moldaviërs een ridderteeken ontvangen hebben als blijk van erkentelijkheid voor de diensten die zij aan de in Moldavië gelegerde troepen van Oostenrijk en bij derzelver aftogt hadden bewezen; dat het Fransche gouvernement hetzelfde gedaan heeft, toen het Turksche grondgebied door zijne troepen ontruimd werd; en dat de decoratie van den heer *Vogorides*, wanneer men daarin eene politieke beduidenis wil zien, dan nog geenszins zoo veel beteekenend en zoo strijdig met de onzijdigheid zou zijn, als de artikelen van den Franschen *Moniteur* tot aanprijzing van de vereeniging der Vorstendommen.

De Parijsche *Constitutionnel* zegt dat Oostenrijk thans, in zijne staatkunde ten aanzien der vorstendommen en der Oostersche aangelegenheden in het algemeen, geheel alleen staat, en dat Pruissen zich daarin aan Ruslands zijde houdt.

ITALIË.

In een brief uit Rome worden uitvoerige bijzonderheden medegedeeld omtrent de onvermoeide pogingen, welke de bekende geschiedschrijver *P. Theiner*, prefect van de geheime archiven te Rome, sedert vele jaren aanwendt, om eene geschiedenis van het concilie van Trente uit de onmiddellijke oorkonden zamen te stellen. Hij heeft zich met dezen belangrijken arbeid onder streng geheim met den grootsten ijver bezig gehouden, tot dat hij op het einde des vorigen jaars den bisschop van Waitzen, den heer *Roscovani*, bij gelegenheid van diens bezoek te Rome, deelgenoot van zijn plan maakte. De genoemde bisschop drong er sterk op aan, dat hij dit werk zoude uitgeven en ook de kardinaal-aartsbisschop van Weenen, wien *Theiner* insgelijks geraadpleegd had, liet zich goedkeurend en aanmoedigend ten dezen opzigte uit. *Theiner* deelde nu het geheim van zijn arbeid aan *Pius IX* mede en verzocht van hem het verlof om het te mogen uitgeven. De Paus benoemde eene commissie, om deze zaak te onderzoeken, welke eenstemmig voorstelde, dat de Paus de door *Theiner* ontworpene uitgaaf der oorspronkelijke bescheiden van het concillie van Trente zoude goedkeuren. De Paus verleende dadelijk daarop het verlangde verlof.

Theiner deed toen verder aan den Paus het voorstel, om op het Vatikaan zelf de lang verdwenen drukkerij te herstellen, terwijl de uitvoerige geschiedenis van het concilie van Trente voor deze instelling een waardig begin zoude uitmaken. Ook dit voorstel keurde de Paus bereidvaardig goed en wees de noodige lokaliteiten aan, terwijl hij te gelijkertijd aan den geleerde een subsidie van 10,000 scudi toekende. De toebereidselen tot het herstellen van de Vaticaansche drukkerij zijn reeds gemaakt. Den tusschentijd gebruikte *Theiner* nog tot eene opneming van de te Triëst aanwezige, aan de gemeente aldaar behoorende verzameling van stukken die op het concilie betrekking hebben en niet minder dan 52 folianten vullen. *Theiner* reisde den 30sten Mei van Rome naar Trente, alwaar hem de bisschop de bereidwilligste ondersteuning verleende. Wat nu het werk, dat *Theiner* zal uitgeven, zelf betreft, dit zal volgens het plan bestaan uit twee afdeelingen, waarvan elk 3 folianten zal bevatten. De eerste afdeeling zal het officiële, volledige *Diarium* (dagboek), de tweede andere gewigtige bescheiden bevatten, welke niet meer tot de officiële acten van het concilie behooren, maar met dit concilie in wezenlijk verband staan, zoo als de depèches der nunciën, de briefwisselingen der apostolische legaten, de vertrouwelijke mededeelingen der Vorsten aan de Pausen (waaronder eenige honderde brieven van *Karel V* en *Ferdinand I*, welke aan alle tot dusver uitgegevene verzamelingen onbekend waren gebleven), briefwisselingen der bisschoppen en gezanten, van voorname theologen, enz.

— Onder de besluiten die onlangs door het Napelsche gouvernement ten gevolge eener overeenkomst of afspraak met den Roomschen Stoel uitgevaardigd zijn, wordt in berigten uit Napels van den 7den Junij j.l. ook een vermeld, hetwelk de voorafgaande censuur der boeken aan het hoofdbestuur van het openbaar onderwijs ontneemt en de bisschoppen daarmede wederom belast, en een hetwelk bepaalt dat de vonnissen van den kerkelijken regter door de burgerlijke overheid moeten uitgevoerd worden. Een ander besluit strekt tot intrekking der strafbepaling tegen priesters die eene huwelijksverbindtenis inzegenen zonder dat vooraf bij de burgerlijke overheid de voorgeschreven formaliteiten vervuld zijn. Deze strafbepaling wordt ingetrokken, gelijk het besluit zegt, omdat zij onnoodig is en geen geestelijke de burgerlijke wetgeving in dat opzigt zal willen overtreden.

— Aan den heer *Buoncompagni* is werkelijk, zooals vroeger is verzekerd, de zending opgedragen om den Paus te Bologna, namens den Sardinischen Koning *Victor Emmanuël*, te gaan begroeten. De genoemde staatsman is den 9den dezer met een eigenhandigen brief des Konings naar Bologna vertrokken en is er den 13den door den Paus ontvangen.

— Het koninklijke geregtshof van Nizza, in Savoye, heeft dezer dagen eenen gewezen priester, die tot de Protestantsche kerk overgegaan en voor de verbreiding van zijn nieuw geloof werkzaam was, deswege tot vijf dagen gevangenisstraf en eene geldboete van 500 francs veroordeeld.

— Men verneemt thans bijzonderheden omtrent de ramp, welke de bevolking der stad Livorno dezer dagen heeft getroffen, ten gevolge het afbranden van den grooten schouwburg daar ter stede. Omstreeks 3000 personen waren in dat gebouw vereenigd, in 'twelk de inneming van Sebastopol werd vertoond. Door een ongeluk is eene der decoratiën in brand geraakt en in een oogenblik was het geheele tooneel vervuld met vlammen en rook. De toeschouwers, door schrik bevangen, hebben zich allerwege een' uitgang zoeken te verschaffen en het daardoor veroorzaakte gedrang is oorzaak geweest van het verlies van vele menschenlevens. Het getal dooden is nog niet met zekerheid bekend, doch wordt thans reeds op ruim honderd begroot. De slagtoffers van deze ramp zijn onverwijld naar de hospitalen overgebragt, die door de bevolking als 't ware zijn bestormd, zoodat ook bij deze gebouwen de tusschenkomst der gewapende magt noodig is geweest om ernstige ongevallen te voorkomen. De verslagenheid is zeer groot.

DUITSCHLAND.

Het Wurtembergsche regeringsblad van den 16den dezer behelst een uitvoerig artikel ter zake van de onlangs met Rome getroffen schikking tot regeling van de aangelegenheden van de Roomsche Kerk in Wurtemberg, waaruit blijkt dat die overeenkomst bestaat uit een hoofdverdrag en drie bijlagen, welke een intregrerend gedeelte van de overeenkomst uitmaken. Het hoofdverdrag zal in den vorm eener bulle aan den bisschop toegezonden, en door de regering bij wege van plaatsing in het regeringsblad als geldig erkend worden.

»Zoowel bij de onderhandelingen, als bij de ratificatiën," zegt het officiële blad, »heeft de regering herhaaldelijk de reserve doen aanteekenen, dat zij, voor zoo ver tot uitvoering der onderscheidene bepalingen de weg der wetgeving moet worden gevolgd, zich niet verder verbonden acht, dan tot het nemen van het initiatief overeenkomstig de constitutie." Bij deze opgaven voegt het regeringsblad een overzigt van de moeijelijkheden welke in Wurtemberg tusschen den Staat en de Roomsche geestelijkheid hebben plaats gehad, ten slotte waarvan gezegd wordt:

»De moeijelijkheid eener overeenkomst met den Roomschen Stoel kan de regering zich geen oogenblik ontveinzen. Zij was daarin gelegen, dat de beginselen van den hedendaagschen staat en van de Roomsche kerk, welke geen van beide aan eenig ander ligchaam naast zich gelijke regten toekennen, niet met elkander overeen te brengen zijn, en eene overeenkomst dan alleen mogelijk is, wanneer een vorm gevonden kan worden, waarbij het verschil tusschen de beiderzijdsche wijze van beschouwen bedekt wordt gehouden. De thans gesloten overeenkomst is, wat den vorm betreft, wel geen concordaat, daar deze vorm, uit hoofde van de eigenaardige wijze van uitdrukking des Roomschen Stoels, voor een Protestantsch vorst minder gepast is; maar zij heeft dat met een concordaat gemeen, dat zij de betrekkingen tusschen den staat en de kerkelijke overheden ten onderwerp heeft."

— De politie te Berlijn ontwikkelt tegenwoordig eene buitengewone bedrijvigheid, waartoe het volgende aanleiding geeft. Een ter dood veroordeelde misdadiger heeft verklaringen afgelegd, welke tot de inhechtenisneming van ongeveer 50 personen geleid hebben, die zich hetzij aan diefstal, hetzij aan het helen van gestolen voorwerpen schuldig gemaakt hebben.

Dezelfde verklaringen hebben mede tot de ontdekking van een dievenhol te Frankfort a/O. aanleiding gegeven, bestaande in den grafkelder van eene uitgestorven familie. Daar werden in de doodkisten, naast de half vergane beenderen, de gestolen gouden en zilveren kostbaarheden geborgen.

— Het is thans gebleken dat de Fransche dagbladen ten onregte aan een Duitsch sterrekundige de voorzegging van den ondergang der wereld op den 13den dezer hebben toegeschreven. Het praatje is afkomstig van een Belgischen geestelijke. In verscheidene Duitsche staten en ook in Frankrijk, werden vóór den 13den Junij veel meer testamenten *ad pias causas* gemaakt dan anders. Te Bordeaux werden den 12den groote extra-bladen in de stad verspreid, die, van rouwranden voorzien, den ondergang der wereld op den 13den Junij bepaald aankondigden; ook waren des avonds de biechtstoelen druk bezocht. Te Dresden daarentegen nam men de zaak luchtiger op; den 12den werden grootte biljetten aangeplakt, waarin de bevolking tegen den 14den werd uitgenoodigd tot groote vermakelijkheden ter viering van de weder-opstanding der vergane wereld.

— Naar het gerucht wil, heeft de Hongaarsche adel den Keizer eene petitie doen ter hand stellen, waarin verzocht wordt, dat Z. M. zich, even als zijne voorvaderen, tot Koning van Hongarije late kroonen, eene met de behoeften van Hongarije en den tijd overeenkomende constitutie invoere, Hongarije weder in zijne integriteit herstelle en het land door Hongaren late besturen.

GROOT-BRITTANJE.

De aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* van Oostenrijk kwam l.l. Zaturdag, aan boord der keizerlijke stoomboot *Elisabeth*, van Triest te Portsmouth aan, waar hij door den Oostenrijkschen ambassadeur graaf *d'Appony* ontvangen werd, waarna hij, met een bijzonderen trein, naar Londen verder reisde.

De Koningin, prins *Albert*, hunne oudste kinderen en prins *Frederik Willem* van Pruissen hadden zich dienzelfden middag van Windsor naar deze hoofdstad begeven, om den Oostenrijkschen prins in het paleis van Buckingham plegtig te verwelkomen.

— H. M. heeft den secretaris van staat voor oorlog, lord *Panmure*, haar voornemen te kennen gegeven om, den 26sten dezer, de uitdeeling van het Victoriakruis, tot belooning van betoonde dapperheid ingesteld, in persoon te verrigten. Die plegtigheid zal in Hyde Park plaats hebben.

— Men weet dat het Britsche Parlement sedert eenigen tijd eene som van 40,000 ponden sterling in het jaar beschikbaar stelt om tot bevordering der beschaving onder de inlandsche volkstammen op de grenzen der Kaapkolonie gebezigd te worden, ten einde ook op die wijze het gevaar van nieuwe oorlogen met de Kaffers te verminderen. Een van regeringswege dezer dagen aan het Britsche Parlement medegedeeld rapport zegt, dat de met die gelden bekostigde maatregelen in Britsch Kafferland reeds vruchten dragen, dat de Fingo's beginnen den grond met betere gereedschappen regelmatig te bebouwen, wegen aanleggen en met de Engelschen zeer ingenomen zijn. Tevens echter wordt gezegd, dat de tegenwoordigheid eener sterke krijgsmagt op de grenzen vooreerst nog onmisbaar is voor de instandhouding van den vrede.

— De heer *B. L. Phillips*, een Israëliet, is in den Maandag gehouden gemeenteraad der City met eenparige stemmen tot alderman gekozen.

— L.l. Vrijdag werd in eene vergadering der hoofden van de Roomsch-Katholijke geestelijkheid in Ierland, te Dublin onder het voorzitterschap des aartsbisschops *Cullen* gehouden, het besluit genomen dat die geestelijkheid al haren invloed zal aanwenden om een algemeen petitionnement te doen ontstaan om afschaffing van den eed, welken de Parlementsleden van genoemde belijdenis moeten afleggen.

— De 23ste en 93ste regementen hooglanders en fuseliers hebben Woensdag de haven van Portsmouth verlaten, om zich naar China te begeven.

Men brengt hiermede in verband het gerucht, als zouden de Engelschen in China eene groote nederlaag hebben geleden. Dit gerucht verdient evenwel nog allezins nadere bevestiging.

— De heer *Fleming*, lid van de handelsvereeniging te Manchester, heeft van den directeur van den *Jardin Impérial des Essais*, onderscheidene monsters katoen, in Algerië geteeld, ontvangen, met verzoek die te onderzoeken. In den daarbij gevoegden geleidenden brief zegt de directeur, dat de Fransche regering niet ongeneigd is om, ter bevordering van de katoencultuur in Algerië, aldaar Engelsche kolonisten en kapitalen te lokken. Wat de monsters katoen betreft, een daarvan is van zeer goede kwaliteit; eene andere soort is ordinair, terwijl de overige soorten weder minder zijn.

— De begrafenisplegtigheid van den beroemden schrijver *Douglas Jerrold* heeft op zeer eenvoudige wijze plaats gehad; ja bijna te eenvoudig, wanneer men de stelling in aanmerking neemt, die hij als schrijver ingenomen heeft. Onder anderen waren daarbij tegenwoordig de schrijvers *Thackeray*, *Dickens* en *Milnes*. Zij en eenige andere vrienden van den gestorvene wenden thans pogingen aan, om zijne naaste betrekkingen, die hij onbemiddeld nagelaten heeft, te ondersteunen.

— Het bestaan van een zeer rijk goudveld in de Aorere-vallei, nabij Nelson, in de kolonie van Nieuw-Zeeland, wordt in de jongste Australische brievenmaal nader bevestigd. De 300 daar reeds heengetrokken personen hadden in de week, sluitende met den 20sten Maart l.l., boven de 200 oncen goud gedolven.

FRANKRIJK.

Heeft de regering, voor een paar weken, vele pogingen aangewend om den ijver der kiezers op te wekken, ten einde hen tot het uitbrengen van hunne stem te bewegen, — thans neemt de zaak een' geheel anderen keer. Men hoort van niets anders dan van de verkiezingen spreken. »Men zou gelooven — zegt een correspondent der *Amst. Ct.* — zich verplaatst te zien in den tijd van de koortsachtige kiesworstelingen der laatste republiek,.... indien de belemmeringen van allerlei aard, die de regering aan dezen opstand der gemoederen in den weg legt, ons niet te binnen brengen dat wij eenen gebieder hebben. Maar wat de politie ook doe, zij zal de geestdrift niet beletten waartoe de regering zelve den prikkel gegeven heeft. Die onvoorzigtigen! Reeds bespeuren zij dat zij ongelijk hadden met vuur te willen spelen. Even als de leerling van den toovenaar, waarvan *Göthe* spreekt, hebben zij

zeer wel de formule weten te gebruiken om het Fransche volk uit den slaap op te wekken, maar zij vinden niet die waarmede men het op nieuw doet inslapen. Vooral de werklieden hebben een grooten ijver aan den dag gelegd om de noodige biljetten te halen om te stemmen."

De regering heeft dus wel de handen vol met de bestrijding der kandidaten van de oppositie, wier aantal dagelijks grooter wordt en onder welke niet alleen staatslieden worden gevonden, die men moet vooronderstellen dat door persoonlijke eerzucht worden gedreven, maar ook de zoodanige, die er openlijk voor uitkomen, dat zij ongunstig gestemd zijn ten aanzien van de keizerlijke staats-instellingen.

De prefecten wenden dan ook hier en daar de zonderlingste middelen aan om den invloed der oppositie te keeren. Zoo heeft de prefect van het departement van de Dordogne, in eene aanschrijving betrekkelijk de verkiezingen, aan de hem ondergeschikte maires trachten duidelijk te maken, dat men voor de kandidaten des gouvernements ijveren kan zonder aan de vrijheid van hunne mededingers of van de kiezers te kort te doen. Te dien einde gebruikt hij de volgende vergelijking:

» Het gouvernement des Keizers wil de zege zijner kandidaten, gelijk God het goede wil, dat is zonder de vrijheid tot het kwaad aan iemand te benemen. Dat zijn waarheden, die men niet duister zal maken, wat moeite men daartoe ook doe."

Het blijkt echter, dat de zaak niet voor alle maires zoo duidelijk is: een van hen, de maire van Chatou (een dorp nabij Versailles), schijnt door al de aanschrijvingen in de meening geraakt te zijn dat het om de verkiezing van eenen vertegenwoordiger van den prefect te doen was, en hij zegt in eene proclamatie: » Herkiest uwen afgetreden afgevaardigde. Hij heeft zich goed gekweten en uwe belangen met die van het departement trouw behartigd. Buitendien is hij onlangs de schoonzoon van onzen departements-prefect geworden: dat is een nieuwe grond van aanbeveling; dat is vereeniging van eenzelvige belangen. Wie zou de denkwijze van mijnheer den prefect beter in de Kamer kunnen vertegenwoordigen dan zijn schoonzoon? Wie zou beter voor onze belangen kunnen pleiten dan hij die reeds eenmaal uwe stemmen verworven heeft, en die zijn lot heeft vereenigd aan de dochter van den hoogsten ambtenaar van ons departement?"

Er zou een geheel boekdeel gevuld kunnen worden, als men al de overdrijvingen en ongerijmdheden wilde mededeelen waaraan de heeren prefecten zich schuldig maken om aan de kandidaten van den Keizer de zege te verschaffen.

Een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Parijs zegt, dat vele kandidaten in de departementen geenen drukker kunnen vinden die hunne stembiljetten durft drukken, en daarom de diensten van Parijsche drukkers te baat nemen. De briefschrijver voegt daarbij de opmerking, dat alzoo ook in dit geval weder meer vrijheid onder het oog der hooge regering gevonden wordt, dan elders, waar de plaatselijke overheden niet onder onmiddellijk toezigt staan.

Het Parijsche dagblad *le Siècle* heeft eene waarschuwing ontvangen wegens het opnemen van een artikel, waarin wordt gezegd, dat de oppositie getrouw is gebleven aan de beginselen van 1789.

Daar de *Siècle* reeds twee waarschuwingen van de regering vroeger heeft ontvangen, zou thans de opheffing van het blad kunnen bevolen worden. Doch de regering zal daartoe niet overgaan, daar zij, volgens den *Moniteur*, ter gelegenheid van de aanstaande verkiezingen alle vrijheid tot uiting van gedachten wil laten.

Verschillende inhechtenisnemingen hebben in de voorstad van Parijs St. Antoine plaats gehad, omdat men de aanbevelingen van de regerings-kandidaten, aan de muren geplakt, had afgescheurd of onleesbaar gemaakt.

De *Moniteur* van gisteren bevat wederom eene proclamatie aangaande de verkiezingen, en wel van den prefect van het departement der Seine, waarin gezegd wordt, dat de Keizer om te regeren eene kamer behoeft, welke onafhankelijk en tevens aan zijne beginselen is verkleefd. Door te stemmen voor afgevaardigden van vroegere tijden zou men gisting verwekken; doch door de stemming voor de kandidaten der regering worden de groote ontwerpen des Keizers bevorderd. De kandidaten der oppositie zullen tot geene goede uitkomst leiden. Het zijn mannen die geen sympathie voor het volk koesteren en die in de uitoefening van het gezag blijken gaven van onbekwaamheid en zwakheid. Zij kunnen hunne partij alleen verheffen op het ongeluk des vaderlands.

De *Univers* levert een betoog over de verkiezingen, 't welk moet worden beschouwd als de staatkundige geloofsbelijdenis van de ultramontaansche partij en uit dien hoofde de algemeene aandacht overwaardig kan worden geacht.

De heer *Veuillot*, de schrijver van dit betoog, laat zich daarin niet gunstig uit over den toestand, en acht het, onder anderen, zeer verkeerd, dat de regering des Keizers zich moeite heeft gegeven om het staatkundige leven in Frankrijk op te wekken. Volgens dezen schrijver, heeft de regering, uit vrees dat al te veel kiezers zich aan de stemming zouden onttrekken, den strijd uitgelokt en het appèl geblazen, doch hebben op hare trompetten andere trompetten geantwoord dan die, welke haar aangenaam kunnen zijn; te weten, de trompetten van de revolutie, die thans ernstig aanstalten maakt, om, door middel eener coalitie, het bewind eene zedelijke nederlaag te doen ondergaan, welke van meer belang zou zijn dan men bij den eersten opslag zou vermeenen. De geschiedenis heeft maar al te dikwerf geleerd, dat het met geene mogelijkheid te berekenen is, wat de gisting bij verkiezingen in hoofdsteden kan uitwerken.

Het is door het toedoen der regering zelve, dat er » een ongezonde wind waait, welke een aantal slechte vaandels doet wapperen." Ieder hoort de stem van de omwenteling; ieder ziet thans de revolutie-mannen weder aan het werk.

De Keizer heeft laatstelijk gezegd, dat hij de rivieren, zoowel als den stroom der revolutie binnen de gestelde dijken en dammen wil houden. Het eenige middel om de overstrooming der revolutie te keeren, is volgens den heer *Veuillot het verleenen van vrijheid aan de Katholijke kerk.* Hij erkent, dat de keizerlijke regering veel voor de kerk heeft gedaan, doch verwijt haar, dat zij nog oneindig meer had kunnen en behooren te doen, en dat zij onder anderen, de gemoederen der waarachtige R.-Katholijken met kommer en onrust vervult, eensdeels door het toelaten van de voortdurende schending van den Zondag door de leden der administratie, anderdeels door het oogluikend dulden, dat dagbladen, die genoodzaakt worden om het wereldlijke gezag stiptelijk te eerbiedigen, voortgaan met het stelselmatig hoonen en beleedigen van de R.-Katholijke eeredienst in 't algemeen en van het gezag der bisschoppen in het bijzonder.

Ten slotte verklaart de heer *Veuillot*, dat de kandidaten der regering over het algemeen door de R.-Katholijken behooren te worden ondersteund. Hij maakt slechts drie uitzonderingen, waarvan een den heer *de Montalembert* geldt, „aan wien niettegenstaande zijne gebreken", te Besançon verreweg de voorkeur moet worden gegeven boven een onbekend persoon.

Het *Journal des Débats* laat de in den *Univers* afgelegde staatkundige geloofsbelijdenis niet onbeantwoord. Volgens de *Débats*, blijkt het thans, dat de heer *Veuillot* de electorale beweging, welke door de regering zelve is uitgelokt, wel is waar ten nadrukkelijkste afkeurt, maar tot zich zelven heeft gezegd, dat, nu het kwaad toch eenmaal bedreven is, hij, *Veuillot*, ook maar moet zorgen, dat hij zijn deel krijge.

— Parijs zal binnen kort een nieuw monument bevatten, namelijk eene steenen gedenkzuil, die ter eere van *Napoleon III* op het Trocadero zal worden opgerigt. De zuil zal 100 el hoog zijn.

— Op eene vergadering van het Protestantsche Bijbelgenootschap in Frankrijk, onlangs gehouden, verhaalde een der sprekers, de heer *Kirk*, afgevaardige van een Bijbelgenootschap uit Noord-Amerika, onder anderen het volgende: » Te Genève heb ik het huis bezocht, waar *Voltaire* eens het bekende woord heeft uitgesproken: » In het begin der negentiende eeuw zal het Christendom van de aarde verdwenen zijn." En wilt gij nu weten, wat ik dáár vond? Het was een Bijbelmagazijn, Bijbels en nieuwe Testamenten van boven tot beneden!" Op deze wijze is de profetie van *Voltaire* te schande gemaakt.

— De *Salut Public* van Lyon zegt, dat men in den aanvang van het saizoen den slechten staat van den zijdeoogst erg overdreven heeft. De oogst daarvan zal zeker niet zoo overvloedig zijn als men het verlangt, maar toch voordeeliger dan die van het vorige jaar.

— Uit Marseille wordt gemeld, dat de granen, die aldaar in de laatste dagen in groote hoeveelheden zijn aangekomen, er dalende zijn. De oogst zal in de landen die aan de Middellandsche Zee gelegen zijn, ruim wezen. In Algerie is men bereids met den oogst begonnen.

BELGIË.

Het rapport van de ministers in verband met het besluit des Konings tot sluiting der zitting van de Kamers, en de brief van Z. M. aan den minister *de Decker* blijven bij voortduring aanleiding geven tot de meest uiteenloopende beschouwingen.

Wat den brief des Konings betreft, deze vindt over 't algemeen grooten bijval. Men erkent het, dat de moeijelijkheden, welke voor het eerst in 26 jaren zijn gerezen uit de parlementaire beraadslagingen, den Koning ten volle regtvaardigen, om openlijk voor zijne persoonlijke denkwijze, buiten de ministeriële verantwoordelijkheid om, uit te komen. De koninklijke verklaring kan, naar men meent, eenigermate worden beschouwd als het antwoord op de adressen der gemeentebesturen, die zich tot den *persoon* des Konings hebben gewend en Z. M. hebben verzocht om tusschenbeiden te treden, ten einde het land voor rampen te behoeden.

Het *Journal de Bruxelles*, een van de hoofdorganen der hooge geestelijkheid, spreekt ook met hoogen eerbied van den brief des Konings, maar merkt toch ook aan, dat het een ongewone stap is, zonder voorbeeld in de constitutionele staatshuishouding, en dat de Koning zich bloot geeft om het kabinet te dekken; en het doet de bewoordingen van dat schrijven min of meer geweld aan, om daaraan eene voor de liberale partij ongunstige beduidenis te kunnen geven.

Maar onder betuiging van eerbied voor den Souverein, geeft het blad niet onduidelijk te kennen, dat het de handelwijze des gouvernements en 's Konings raadgevingen afkeurt en betreurt.

» Dat de opgerezen moeijelijkheden geene regelmatige oplossing bekomen (zegt het), kan alleen aan magteloosheid of aan onwil toegeschreven worden. Het staatsgezag is zonder leidstar, en het constitutionele stelsel heeft eene onherstelbare kreuk bekomen.

» Er is een nieuw beginsel in België's constitutioneel staatsleven opgenomen en dit beginsel zal onvermijdelijk zijne vruchten dragen: het straatrumoer, of de zoogenaamde *manifestatiën* zijn thans het tegenwigt voor de magt der Kroon en des parlements geworden, en voortaan zal men dat tegenwigt nooit buiten de rekening mogen laten."

Andere dagbladen die als organen der geestelijkheid beschouwd worden, gaan reeds zoo ver van den onvermijdelijken ondergang van België te voorspellen. Zoo zegt *le Bien Public* van Gent: » Het rapport aan den Koning en het daarop genomen besluit komen hierop neder: men trekt de wet in, maar durft daarvoor niet uitkomen. Zoo heeft het oproer voortaan in België burgerregt; de regering der meerderheid wijkt voor de dwingelandij der woelige minderheden. Het rapport zegt: » dat een voorzigtig gouvernement op de publieke opinie acht slaat, ook wanneer zij door hartstogt of vooroordeel op het dwaalspoor gebragt is." Dat is, op den dag na een ergerlijk straatrumoer, eene jammerlijke verklaring; daarmede wordt het regt des oproers, de abdicatie des gouvernements erkend."

De liberale bladen zijn van den anderen kant met de terzijdestelling van het wets-ontwerp betrekkelijk de liefdadige instellingen maar half tevreden, en voeren eene taal waaruit is op te maken, dat zij met hun ijveren tegen de zoogenaamde kloosterwet ook de omverwerping van het kabinet beoogden.

— De geregtelijke vervolging betreffende de jongste onlusten is nagenoeg afgeloopen. In sommige plaatsen hebben reeds veroordeelingen plaats gehad, o.a. te Bergen, waar van vijf beschuldigden twee vrijgesteld werden, twee veroordeeld tot vijf maanden gevangenisstraf en een tot dezelfde straf wegens het inwerpen van glasruiten in het Jezuiten-klooster. De instructie aldaar heeft tot enkele incidenten aanleiding gegeven. Zoo heeft de heer *Troye*, gouverneur der provincie, geweigerd om de hem gevraagde inlichtingen te geven. Het gold daarbij een gesprek, dat een afgevaardigde uit Luxemburg met hem, gouverneur, zou hebben gehouden. De gouverneur werd desniettemin tot eene boete veroordeeld. Te Antwerpen heeft hetzelfde plaats gehad met den burgemeester *Loos*. — Men meent daaruit te mogen opmaken dat de procureur-generaal, de heer *de Bavay*, hierbij in het spel is; want hij past hetzelfde stelsel sedert eenigen tijd op de dagbladen toe. Vooral het liberale dagblad *l'Avenir* is daarvan het slagtoffer. Ieder oogenblik wordt het door het parquet aangemaand om den naam van den schrijver van het eene of andere artikel op te geven, en als het dat weigert, dan wordt het met 100 francs boete gestraft. — En toch had men even goed andere lieden dan de heeren *Troye* en *Loos* kunnen ondervragen. Immers de clericale dagbladen hebben als om strijd beweerd, dat het volk bij de jongste onlusten ook zou geroepen hebben: *weg met het leger! leve Frankrijk!* en andere soortgelijke oproerige kreten. Niet één enkele zoodanige kreet is geslaakt; het is louter eene uitvinding der clericale dagbladen, ten einde daardoor aan de volksbeweging een hatelijk karakter bij te zetten. Waarom past nu de procureur-generaal zijn fraai stelsel niet eveneens toe op deze clericale bladen en waarom alleen op de vrijzinnige?

Te Brussel zijn ongeveer 80 personen in de onlusten betrokken; de instructie hunner zaak duurt voort. De meesten zijn preventief in hechtenis genomen; het is derhalve te hopen dat men de instructie zoo veel mogelijk bespoedige.

— Te Gent is de kerkelijke ommegang, die op den H. Sacramentsdag de stad plagt door te trekken, dit jaar nagelaten, uit vrees dat hij aanleiding tot rustverstoring zou kunnen geven. » Het is de eerste maal sedert de afkondiging van het concordaat in het begin dezer eeuw (zegt het bovengenoemde kerkelijk gezinde blad van die stad), dat de bewoners van Gent dat vrome schouwspel hebben moeten missen. Aan onze dagen van vrijheid, verdraagzaamheid en vooruitgang was het voorbehouden, ons te leeren dat een godsdienstige optogt van Christenen gevaarlijk voor het algemeen kan worden, omdat hij eene uittarting zou zijn voor eenige vrijdenkers!"

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 19 Junij.

Z. M. de Koning is gisteren morgen te 5 uur uit deze residentie naar het Loo vertrokken.

— Z. M. heeft tot ridders-grootkruis van de orde der Eikenkroon benoemd den luit.-generaal *Storm de Grave* en de generaal-majoors *Duijcker* en *Rochell*.

— Bij kon. besluit van den 30sten Mei is de heer dr. *J. A. C. Oudemans*, buitengewoon hoogleeraar aan de hoogeschool te Utrecht, benoemd tot hoofdingenieur van de geografische dienst in Neêrl. Indië.

— De minister van financiën heeft, ten opzigte van het in de Tweede Kamer gedane voorstel tot afschaffing van den accijns op de azijnen, aan eenige kamers van koophandel hare voorlichting gevraagd, of die opheffing van den accijns op de azijnen, met gelijktijdige afschaffing van den vrijdom op het gedistilleerd en de bieren, met de belangen van de verschillende wijzen van azijnfabrikatie kan geacht worden te strooken, dan wel, of, bij het invoeren van dien maatregel, de thans bestaande onderlinge verhouding tusschen de verschillende soorten van azijnmakers, met opzigt tot de op hun fabrikaat klevende lasten zou worden verbroken, en of bepaaldelijk de snelazijnmakers de mededinging met de bier- en rozijn-azijnmakers zouden kunnen volhouden.

— Het gewijzigd wetsontwerp op het lager onderwijs behelst in art. 22 de volgende bepalingen:

» Het schoolonderwijs wordt, onder het aanleeren van gepaste en nuttige kundigheden, dienstbaar gemaakt aan de ontwikkeling van de verstandelijke vermogens der kinderen en aan hunne opleiding tot alle Christelijke en maatschappelijke deugden.

» De onderwijzer onthoudt zich van iets te leeren, te doen of toe te laten, wat strijdig is met den eerbied, verschuldigd aan de godsdienstige begrippen van andersdenkenden. Hij prent aan de kinderen dien eerbied in en wekt hen op tot onderlinge liefde en verdraagzaamheid.

» Het geven van onderwijs in de godsdienst wordt overgelaten aan de kerkgenootschappen. Hiervoor kunnen de schoollokalen buiten de schooluren ten behoeve van de leerlingen die er ter school gaan, beschikbaar worden gesteld.

» Waar de kinderen van het bezoeken der openbare school, uithoofde van godsdienstige bezwaren der ouders, worden teruggehouden, en deze bezwaren, na een zorgvuldig onderzoek, niet kunnen worden uit den weg geruimd, wordt, indien hieraan kan te gemoet gekomen worden door de oprigting van eene bijzondere school, des gevorderd, hulp verleend door middel van een rijkssubsidie. Het verleenen van zoodanig subsidie geschiedt door de wet."

Men ziet alzoo, dat artikel 21 van het oorspronkelijke ontwerp, gelijk reeds in ons vorig nommer is gemeld, behouden is, ook de bepaling tot het subsidiëren van bijzondere scholen, hoewel deze bepaling bij het onderzoek in de afdeelingen der Tweede Kamer, slechts bij drie leden eenigen bijval gevonden had.

In de memorie van toelichting betuigt de Regering er haar leedwezen over, dat zij naar de denkwijze der meerderheid van de Tweede Kamer niet is geslaagd in de poging, die zij heeft aangewend om een middel te vinden, dat geschikt zou wezen ter tegemoetkoming van de bezwaren, welke aanleiding er toe zouden kunnen geven, dat vele kinderen van het lager onderwijs zouden verstoken blijven. Het Ministerie verbond zich nooit te zullen voldoen aan de eischen der petitionarissen; het heeft niemand lang in den waan gelaten, dat het dat van meening was, maar juist daarom te meer, meent het te moeten blijven bij het onveranderde art. 21.

— In de memorie van toelichting, welke het aan de Tweede Kamer toegezonden wets-ontwerp tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer vergezelt, wordt gezegd, dat de voornaamste verandering, welke het thans aangeboden wets-ontwerp in het tarief beoogt te brengen, vooreerst betrekking heeft op het bedrag der invoerregten. Voorts worden daarbij twee belangrijke verbeteringen voorgesteld, namelijk meer gelijkmatige belasting van verschillende met elkander verwante artikelen en meerdere uitbreiding van het stelsel eener heffing naar de waarde. Eindelijk afschaffing van de meeste nog bestaande regten op den uitvoer.

Het bedrag der inkomende regten is zoo veel mogelijk gebragt tot op 5 pCt. der waarde, met afschaffing van de bestaande opcenten.

Ofschoon de Regering niet wil ontkennen, dat er sommige goederen zijn, die met een hooger regt dan van 5 pCt. der waarde inderdaad niet al te zeer zouden worden bezwaard, meent zij evenwel dat eene gelijkmatige belasting der onderscheidene artikelen zoo veel voordeel en gemak zoo wel voor het publiek als voor den fiscus bij de heffing oplevert, dat zij niet geaarzeld heeft de meerdere opbrengst op artikelen, als meubelen, tapijten enz., op te offeren.

De uitbreiding, gegeven aan het stelsel om de invoerregten naar de waarde te heffen van al die goederen, waarvan zich menigvuldige soorten voordoen, is voornamelijk bij het ontwerp in toepassing gebragt op de artikelen aardewerk, glaswerk en wollen manufacturen, welke thans nog bij het gewigt belast zijn.

Ten aanzien van de granen heeft de Regering gemeend, met het oog op een bloot fiscaal belang, een vast regt van *f* 1,50 per last te kunnen voorstellen. De regten op de rijst zijn voor de helft verminderd. De opbrengst der gewijzigde regten zoude, naar de berekening der Regering, *f* 487,208 meer bedragen dan die van 1855.

— Op voordragt van den minister van koloniën, naar aanleiding van een verzoekschrift van *F. A. van Vlissingen* te Amsterdam en negen anderen, betreffende eene Europesche kolonisatie door landverhuizing in het groot van Europeanen in het algemeen en van Nederlanders in het bijzonder, en door overbrenging van behoeftigen en van misdadigers naar de bezittingen van den staat in den Indischen Archipel, met uitzondering van Java en Madura, — heeft de Koning bij besluit van den 16den dezer eene staatscommissie benoemd, om kennis te nemen van bedoeld verzoekschrift en te onderzoeken of en in hoe verre de Regering zich zou kunnen en behooren te vereenigen met de daarin ontwikkelde denkbeelden en vervatte voorstellen.

Tot voorzitter der commissie is benoemd de heer *J. J. Rochussen*, voormalig gouverneur-generaal van Ned. Indië, en tot leden, de heeren *A. L. Weddik*, voormalig gouverneur van Borneo; mr. *Æ.* baron *Mackay*, en mr. *B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis*, leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal; *P. Jeekel*, voormalig gouverneur der Moluksche eilanden; *F. C. Donders*, hoogleeraar in de geneeskundige wetenschappen te Utrecht; *A. J. Andresen*, voormalig militaire kommandant en waarnd. resident van de Wester-afdeeling van Borneo; *J. G. A. Gallois*, voormalig resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo en van Rembang; *T. J. Willer*, voormalig resident der Wester-afdeeling van Borneo en van Riouw, en *M. G. van Heel*, suiker-contractant op Java, thans verblijf houdende te 's Hage.

— Op de voordragt van den minister van binnenlandsche zaken, heeft de Koning bij besluit van den 11den dezer eenige bepalingen gemaakt omtrent de maat, voortaan te bezigen bij de metingen van granen, enz.

Art. 1 luidt: Te rekenen van den 1sten Augustus 1857, wordt de vergunning, verleend bij artt. 9 en 10 van het kon. besluit van den 18den December 1819 (*Stbl.* no. 58), tot het gebruik maken eener lage inhoudsmaat van een kwart mudde inhoud bij de metingen in het groot van alle granen, zaden, grutterswaren enz., ingetrokken.

Art. 2. Behoudens het bepaalde in het 2de lid van art. 3 van dit besluit, geschieden na dat tijdstip alle metingen bij den handel in het groot uitsluitend met een uit ijzer vervaardigde Nederlandsche *half* mudde.

Art. 3. Te rekenen van hetzelfde tijdstip, is het ijken van nieuw vervaardigde spanen inhoudsmaten van een half Nederlandsche mudde verboden. De thans nog in gebruik zijnde en met de loopende jaarletter gestempelde houten maten van een half Nederlandsche mudde mogen nog tot den herijk van het volgende jaar worden gebruikt.

Art. 4. Het gebruik van het Nederlandsche kwartmudde blijft toegelaten zoo voor de meting van kleine partijen als voor eigen gebruik, behoudens de bevoegdheid van den kooper of ontvanger om de meting bij het half mudde te vorderen.

— De vereeniging *Nederlandsch Mettray*, op Rijsselt, bij Zutphen, verwekt zooveel belangstelling, dat het bestuur zich genoopt heeft gevonden, in het belang der goede orde, om de bezoekers uit te noodigen, hun bezoek tusschen elf uur des voormiddags en twee uur des namiddags te bepalen.

— Uit Curaçao wordt van den 22sten Mei berigt, dat de eigenaren van slaven op St. Eustatius ook niet ingenomen zijn met het nieuwe reglement betrekkelijk de slaven. Zij zeggen, liever eene onmiddellijke emancipatie te hebben, al moesten zij ook nog 10 à 15 jaren naar schadevergoeding wachten. Echter is ook daar niet, evenmin als te Curaçao, tot dus verre, de rust verstoord geworden.

Driedaagsche feestviering te 's Gravenhage.

Woensdag, den 17den, zijnde de tweede dag der feesten, en tevens de verjaardag van H. M. onze geëerbiedigde Koningin, wapperden de nationale vlaggen weder van openbare en bijzondere gebouwen. Groot was de menigte, die langs spoorwegen en andere vervoermiddelen de hofstad bezocht, om getuige van de feestviering te zijn.

Tegen 11 uur des voormiddags snelde een ieder naar het Alexandersveld, om de groote parade bij te wonen, waar eene gebeurtenis zou plaats vinden tot waardige herinnering aan de glorierijke verdediging van den Antwerpschen vijfhoek.

Achtereenvolgens schaarden zich op dat veld de vier bataljons van het reg. grenadiers en jagers, waarvan er een, te Leiden in garnizoen, herwaarts gekomen was, een der bataljons van het 6de reg. infanterie te Delft in bezetting, eene batterij veldartillerie, het 4de reg. dragonders, beide laatsten in deze residentie in garnizoen, en eene batterij rijdende artillerie, uit Leiden.

Nadat de troepen geschaard stonden, kwamen de feestvierende verdedigers der Citadel, in 1832, op het terrein, die begroet werden door den provincialen kommandant en gouverneur der reserve-brigade, generaal-majoor *Duijker*.

Alstoen verscheen Z. M. de Koning, Z. K. H. de prins van Oranje en HH. KK. HH. prins *Hendrik* en prins *Frederik*, vergezeld van een luisterrijken staf.

Nadat Z. M. voorbij het front der troepen gereden was, vormden deze een' kring, in wiens midden Z. M. de Koning, HH. KK. HH. de prinsen, en de heeren officieren en manschappen der vroegere bezetting van de Citadel van Antwerpen zich plaatsten, terwijl het vaandel van het 7de regement, derwaarts gebragt onder begeleiding van eene eerewacht en gedragen door den adjudant-onderofficier *Olt*, die tot de bezetting van den Vijfhoek heeft behoord, voor de feestvierenden werd geplaatst.

Hierop droeg Z. M. in hartelijke taal, aan den prins van Oranje de taak op, om de medaille der Citadel van Antwerpen gedragen door wijlen den generaal der infanterie baron *Chassé*, vast te hechten aan het vaandel van het 7de regement infanterie, van welk corps een bataljon aan de roemvolle verdediging der Citadel heeft deelgenomen.

De Prins van Oranje kweet zich van den eervollen last Zijns Koninklijken Vaders en hechtte onder een daverend *leve de Koning! leve de Prins!* uit aller mond en terwijl het geschut 21 saluutschoten loste, de medaille aan het vaandel.

Na het aanhechten der medaille, sprak Z. K. H. de vertegenwoordigers der zee- en landmagt, die in 1832 de Citadel

van Antwerpen verdedigden, aldus toe:

»Heeren officieren, onderofficieren en soldaten, gij die het onschatbaar voorregt geniet, van op deze plaats na vijfentwintig jaren, nog de roemrijke dagen te mogen herdenken, waarin ook gij, op den vermaarden Vijfhoek, voor Koning en Vaderland uw bloed veil hadt! U welkom te mogen heeten, in ons midden, vervult mijne ziel met de reinste vreugde, want ik mag daarbij ook de tolk zijn der gevoelens van het getrouwe en mij zoo dierbare Nederlandsche Volk, dat trotsch is op U te kunnen wijzen als op de waardige vertegenwoordigers der dapperen, die, voor vijfentwintig jaren geleden, op zulk eene schitterende wijze hebben getoond: dat, op Neêrlands gezegenden grond, de erfdeugden der vaderen, moed, trouw en standvastigheid, liefde voor Vaderland en Oranje, ook in de laatste tijden nog altijd voortleven."

Hierop het vaandel aan den luitenant kolonel *Engelbregt*, kommandant van het 7de reg. infanterie overgevende, sprak Z. K. H. de volgende woorden:

»Aan u, kommandant van het 7de regement infanterie, stel ik, in naam des Konings, dit vaandel ter hand; dat vaandel, dat voor uw regement eene dubbele waarde zal hebben, versierd als het is, met een altoos zigtbaar teeken van trouw en heldenmoed; met het eermetaal, dat weleer op de borst werd gedragen van den onvergetelijken *Chassé*.

»Er mogt eenmaal op nieuw de krijgstrom klinken, voorzeker, dan zou het voor hen, aan wie dat roemvolle teeken is toevertrouwd, ook een dubbele spoorslag zijn om onverschrokken voort te streven op de baan der eer, waarop voor Koning en Vaderland, Neêrlands trouwe zee- en landmagt altoos zal zijn aan te treffen."

Hierop werd er op nieuw een kring gefortmeerd van al de officieren uit al de gelederen. Toen heeft de Koning hen gewezen op den gewigtigen dag, dien men heden beleeft, door zoo vele oude en dappere krijgers op deze parade tegenwoordig te zien. Hij hoopte dat de bevelhebbers de indrukken van dezen dag aan hunne manschappen zouden overbrengen, en dat zij de tolk van Z. M. zouden zijn, om HDs. genoegen en tevredenheid te betuigen over de vereeniging van oude wapenbroeders met de tegenwoordige legerscharen. Z. M. vertrouwde, dat het voorbeeld door de mannen van de Citadel gegeven, steeds bij het Nederlandsche leger eerbied en navolging vinden zou. — Die toespraak werd met geestdrift beantwoord, zoo door den generaal *Rochell* als door den luit.-kolonel *Engelbregt*, die het 7de reg. vertegenwoordigde, en welke laatste vooral met eene warmte de verzekering gaf, dat zijn regement, als het geroepen zou zijn dit Vaandel op het veld van eer te ontrollen, de eere zich zou waardig toonen, die het op dezen onvergetelijken dag bewezen werd.

Daarna defileerden de troepen en was deze indrukwekkende plegtigheid geëindigd.

Tot de bijzonderheden van de parade behoort nog, dat zich daarbij, onder de verdedigers der Citadel, ook bevond de wakkere man *Hobein*, die in die roemrijke dagen met edele zelfopoffering 's lands vlag heeft gered, en daarvoor de schoone belooning op zijne borst draagt. Hij is thans de oudste der opper-stuurlieden, waartoe hij den 1sten Januarij 1849 benoemd werd, en prijkt met de Willemsorde 4de klasse.

Nadat Z. M. eenige oogenblikken op zijn paleis had doorgebragt, heeft hij zich, in een rijtuig gezeten, naar het Huis ten Bosch begeven, waar H. M. de Koningin haar verblijf houdt. Daar hadden zich ook de overige leden van het koninklijk gezin vereenigd om H. M. met Hd. geboortedag geluk te wenschen. Dien middag was er groot diner ten Hove.

Na den afloop van de parade vereenigden de feestvierenden zich in de sociëteit op het Plein, en vervolgens in het hotel *Paulez*, tot het houden van hun feestmaal, welke zaal zeer fraai met nationale vlaggen en bloemen was versierd en prijkte met de borstbeelden van Koning *Willem I*, Koning *Willem II*, en den tegenwoordigen Koning en de afbeeldingen van den generaal *Chassé*, den admiraal *Koopman* en den generaal *Voet*. Bij die gelegenheid is ook nog ten toon gesteld, omgeven van een krans van immortellen, het teruggevonden ridderkruis van den manhaftigen *van Speijk*. Dat het, bij het houden van het feest van den dag, aan geene feestdronken ter eere des Konings en der Koningin heeft ontbroken, behoeft geene vermelding, evenmin als aan het met geestdrift herdenken van de vaderlandsliefde en trouw, die door zoovele welgezinde Nederlanders in de dagen van 1830 en 1832 zijn betoond.

Tegen 9 uur werd er een aanvang gemaakt met het ontsteken der van stadswege verordende illuminatie in verschillende deelen der stad. Zij bragt, bij het schoone weder, het heerlijkste effect te weeg.

Tegen 11 uur stroomde de ontelbare menigte naar de Maliebaan, om getuige te zijn van het prachtige vuurwerk, dat daar zou worden ontstoken. De verwachting welke men zich daarvan had gemaakt werd mede niet te leur gesteld.

Het eerste nommer van het vuurwerk stelde eene decoratie voor, ter eere van Hunne Majesteiten. Vervolgens werd het metalen kruis geheel in vuur voorgesteld, en daarna het kasteel van Antwerpen door Bengaalsch vuur verlicht. Het slotstuk vertoonde een prachtigen tempel, met de naamcijfers van Hunne Majesteiten en het wapen der stad 's Gravenhage.

Tot laat in den avond is de menigte dergenen, die zich naar de residentie hadden begeven, om van deze vreugde-bedrijven te genieten, steeds aangegroeid. Ieder scheen het zijne te willen bijdragen om dezen tweeden dag van het feest op gepaste wijze te besluiten.

Zoo eindigden de feesten van dezen heugelijken dag, tot genoegen van allen, en zonder dat men, dank zij de voortreffelijke voorzorgen der politie, eenig ongeluk te betreuren had.

De feesten van den derden dag, den 18den, tevens gewijd aan de herdenking van den roemrijken slag van Waterloo, waren minder grootsch en minder ook in aantal.

In den middag te 2 uur vereenigden zich de feestgenooten op het groot stedelijk badhuis te Scheveningen, waar eene matinée-musicale werd gehouden. Het corps muzikanten van het regement grenadiers en jagers deed zich daar in onderscheidene muzijkstukken hooren.

Te half zeven uur kwamen de leden bijeen aan de woning van dr. *C. W. Vinkhuizen*, waar zij hartelijk werden ontvangen, en waar hun tot afscheid plegtig werd uitgereikt een souvenir aan deze heugelijke reünie van oude wapenbroeders, 't welk de handteekening bevat van al de officieren, die de verdediging van de Citadel te dezer gelegenheid hebben herdacht.

Des avonds werden de feesten in de sociëteit *de Vereeniging* besloten door eene zamenkomst van de feestgenooten met de leden van de 's Gravenhaagsche afdeeling, 1ste sectie, van de vereeniging: *het Metalen Kruis*.

Hiermede werd op eene waardige wijze de reeks van plegtigheden en feesten besloten, welke in de jongste dagen eene zoo bijzondere levendigheid aan de residentie hebben bijgezet, en welke voorzeker bij zoovelen, die daaraan deel namen, een zeer aangenamen indruk zullen achterlaten.

Men treft nopens dezen dag in de *Haarl. Ct.* de volgende herinnering aan:

AMSTERDAM, 18 Junij. »*Den 16den en 18den Junij 1815.* De weinigen maar zeer ouden van jaren, die nog in leven zijn, herdenken, met dankbaar opzien tot het Opperwezen, de dagen van den 16den en 18den Junij 1815 en aan hunnen nooit te vergeten aanvoerder, wijlen Z. M. den Koning *Willem II*.
A. W. J. V. B.,
gep. Generaal-Majoor."

LEIDEN, 18 Junij.

De 91ste jaarlijksche algemeene vergadering van de maatschappij der Nederl. letterkunde werd heden alhier gehouden, waarop 69 leden waren opgekomen. De voorzitter, mr. *J. de Wal*, opende haar met eene gepaste en sierlijke rede, waarin hij hulde bragt aan de nagedachtenis der sedert de vorige bijeenkomst afgestorvene leden, vooral aan die van den volksdichter *Tollens* en aan die van zijnen voormaligen leermeester, den hoogleeraar *Star Numan* te Groningen. De uitreiking van de medaille aan den heer mr. *R. W. Tadama*, in het vorige jaar bekroond, kon door de afwezigheid van dien heer niet geschieden; later zal die hem worden toegezonden.

Tot eereleden der maatschappij zijn, op voorstel van het bestuur, benoemd: de leden *A. de Vries* en *W. Broes*, die in 1808, *H. W. Tydeman*, die in 1804, en *M. C. van Hall*, die in 1805 tot leden verkozen en sinds der maatschappij tot sieraden zijn geweest; zijnde er van de sedert benoemde inlandsche leden, tot 1813, geene meer in leven.

Onder de verkozenen tot binnenlandsche leden behoort ook de heer *J. J. A. Goeverneur*, te Groningen.

Tot lid des bestuurs is uit het voorgedragen tweetal gekozen het lid *F. H. G. van Iterson*.

's HERTOGENBOSCH, 18 Junij.

Noord-Brabant zal weldra in het bezit zijn van eene landbouwschool. De heer *L. Philipona*, vroegere medewerker van het dagblad *de Noord-Brabanter*, en die later in Groningen een winkel van kantoorbehoeften opende, zal aan het hoofd dier inrigting staan en haar voor eigene rekening exploiteren. Een bekend voorstander van den landbouw, de heer *Huijsmans*, lid der prov. staten en notaris te Eindhoven, heeft op voorwaarden die van zijne belangstelling in den landbouw getuigen, eene bouwhoeve in het naburige dorp Stratum ter beschikking van den heer *Philipona* gesteld. Het tijdstip waarop de school in werking zal treden, is echter nog niet bepaald.

— In de gemeente Baardwijk werd onlangs een huis om zijne bouwvalligheid afgebroken. De puinen daarvan afkomstig zijn op een stuk land gereden om tot bemesting te dienen. Een jongen 11. Zondag toevallig in de weide loopende, vond een stuk geld, waarmede hij naar huis liep; verder zoeken deed hem nog eenige stukken vinden, hetgeen natuurlijk den naijver zijner makkers opwekte. L.l. Maandag waren honderde zoekers, zoowel oude als jongen, op het stuk lands en menige geldstukken werden gevonden. De hoeveelheid van het gevondene zal moeijelijk te bepalen zijn, doch zooveel is zeker dat de schat nog al aanzienlijk te noemen is. De zilverstukken hebben meestal het kaliber van een' Hollandschen rijksdaalder; de goudstukken dat van een halven gulden met het jaartal 1612. Men is nog altijd aan het zoeken, en de eigenaar van het stuk lands (een welgestelde boer) is toegevend genoeg om zulks toe te laten.

— De gemeente Berlicum verkeert in verslagenheid, ten gevolge van eenen moord en lijkverminking, waarvan de geschiedenis der lijfstraffelijke regtspleging slechts weinige voorbeelden oplevert. Een meisje van 9 jaren verliet op Zondag, den 7den dezer hare speelmakkers, met welke zij zich op een weidekamp nabij de genoemde gemeente bevond, en nam haren weg in de rigting der ouderlijke woning. Het kind kwam daar echter niet terug, en eerst zeven dagen daarna mogt het de in angstige spanning aangevangen en schier onophoudelijk voortgezette pogingen gelukken te ontdekken, welk lot aan het ongelukkig meisje was ten deel gevallen. Men vond haar deerlijk verminkt lijk voorover gelegen in eene moddersloot, bedekt met vuilnis en bladeren.

MEPPEL, 19 Junij.

Naar men verneemt, heeft het stedelijk bestuur alhier de voorwaarden, waarop de heeren *van Roijen* en *Feddes* de gaz-verlichting wilden invoeren, te bezwarend geacht en dezelve vooralsnog niet aangenomen.

GRONINGEN, 20 Junij.

Bij kon. besluit van den 17den dezer is, op hun verzoek, eervol ontslag verleend aan H. DOORNBOSCH en H. A. WIJNNÉ, als 1ste luitenants bij de dienstdoende schutterij te Groningen, en zijn benoemd: tot kapitein jhr. mr. J. F. LEWE VAN NIJENSTEIN, thans 1ste luitenant; tot 1ste luitenant's, P. D. T. F. R. baron VAN HOËVELL en J. J. SCHEEPERS, thans 2de luitenants; tot 2de luitenants, mr. P. C. J. G. HECKER en jhr. G. W. C. D. VAN DEN SANTHEUVEL, thans schutters.

— Na de zitting met gesloten deuren, heeft de gemeenteraad alhier Donderdag nog een punt in openbare zitting behandeld. Door burg. en weth. is n.l. het voorstel gedaan om — op grond dat het exercitieveld buiten de Heerepoort nog niet kan gebruikt worden voor de exercitiën van het garnizoen en de schutterij — hen te magtigen om te dien einde een stuk gronds te huren buiten de Apoort voor den tijd van twee maanden en tegen eene huur van *f* 10 per week, voor de exercitiën der militairen, en bovendien van *f* 5 voor iederen keer dat de schutterij van dien grond gebruik maakt. Dit voorstel is, na eenige discussiën, met 9 tegen 7 stemmen aangenomen. (*Tegen: de heeren de la Faille, van Swinderen, Oudeman, van Houten, Cremers, Mesdag en de Sitter.*)

— Heden werd aan de Hoogeschool alhier bevorderd tot Doctor in de Geneeskunde, de heer J. W. TEN CATE HOEDEMAKER, van Gronau (Westphalen), na het verdedigen van eene verhandeling *over de diagnostiek der longtuberkels*, — en tot Doctor in de Regten de heer J. J. MODDERMAN, van Groningen, na het verdedigen van *Quaestiones juris inaugurales*.

— Omstreeks 1 uur heden middag kwam de luitenant-kolonel ENGELBREGT alhier met het gedecoreerde vaandel van het 7de regement terug. Eene compagnie van dat regement, met de muzijk aan het hoofd had zich naar den straatweg buiten der Apoort begeven om dat vaandel op te wachten. Nadat het aan deze was voorgesteld en de muzijk zich had doen hooren, werd het onder een daverend gejuich van de toegevloeide menigte en de militairen begroet. Daarop trok men met het vaandel naar de Groote Markt, waar al de hier aanwezige troepen waren vereenigd, alsmede de heeren officieren der schutterij, de vereeniging van de afdeeling Groningen van het *Metalen Kruis*, en directeuren van de afdeeling voormalige vrijwillige flankeur-compagnie Franeker studenten. Nadat de troepen in een carré geformeerd waren, werd het vaandel door den heer kolonel aan den heer generaal met eenige woorden voorgesteld, waarna de generaal het vaandel onder eene gepaste toespraak, aan het regement op nieuw toewijdde, 't welk met de overige bezetting door een herhaald hoezee zijne ingenomenheid te kennen gaf met de onderscheiding aan het vaandel geschonken. De president van de vereeniging *het Metalen Kruis*, de heer J. W. C. baron VAN ITTERSUM, beantwoordde hierop nog in hartelijke woorden den bovengenoemden kommandant van het 7de regement.

Deze plegtigheid werd door eene aanzienlijke menigte bijgewoond. Uit vele partikuliere woningen zag men heden wederom de vlaggen wapperen.

Ook te Amsterdam en te Leeuwarden is aan het vaandel bij de doorreis, door de aldaar in garnizoen liggende troepen, de verschuldigde eer bewezen. Te Amsterdam werd het door eene compagnie van het 6de regement aan het station van den spoorweg afgewacht en naar het logement van den kolonel ENGELBREGT begeleid, alwaar eene eerewacht was geplaatst. Te Leeuwarden is het aan het aldaar garnizoen houdende gedeelte van het 7de regement, op eene opzettelijk daartoe gehoudene parade van het garnizoen, voorgesteld.

— Donderdag hield de vereeniging van eenige leden van het vroeger mobile bataljon Groninger schutterij, welke in Augustus des vorigen jaars een herdenkingsfeest aan den volksgeest van 1830 en 1831 alhier hebben gehouden, de reeds vroeger door mededeelde zomervergadering, in den tuin van den kastelein DE JONG buiten de Heerepoort. — Ruim veertig leden waren ten dien einde opgekomen. De voorzitter der vereeniging, de heer L. BEENING, opende ter bepaalder ure de vergadering, maakte de aanwezige leden bekend met het doel der bijeenkomst, en wáárom de directie juist den 18den Junij had gekozen, als zijnde een dag zoo rijk aan herinneringen voor Nederland; vervolgens schetste hij in korte trekken den toestand van ons Vaderland van de jaren 1780—1815, en trad voorts in eenige bijzonderheden van den grooten slag bij Waterloo.

Daarna wees hij op de zegenrijke gevolgen welke uit die overwinning voor Europa en voor ons Vaderland waren voortgevloeid, en besloot met de woorden: »Eendragt was de leus onzer voorvaderen, zij blijve steeds onze leus, de leus onzer kinderen en die van het nageslacht." Deze toespraak werd onder de diepste stilte aangehoord, en bij het einde daarvan met daverende toejuichingen ontvangen. Een feestdronk op de manmoedige en heldhaftige verdedigers der Citadel van Antwerpen in 1832, werd mede met uitbundige geestdrift begroet. Gulle vreugde heerschte onder de oude wapenbroeders, en in vrolijke gesprekken en aangename herinnering aan hun vroeger krijgsmansleven werd de avond verder doorgebragt, waarop elk der aanwezenden het zijne toebragt. Om elf uur sloot de voorzitter weder de vergadering. — Dit alles werd door eenen schoonen zomeravond begunstigd.

— De collecte voor de gewapende dienst, gisteren en eergisteren alhier gehouden, heeft opgebragt de som van *f* 254,96.

— Heden middag werd alhier met goed gevolg van de werf *het Hoofd*, van den scheepsbouwer U. v. D. WERFF, buiten het Kleine-poortje, te water gelaten de nieuwgebouwde hektjalk *Catharina*, groot p. m. 92 ton, zullende worden bevaren door kapit. E. VEENHUIS, van Groningen.

— Donderdag morgen is door de arrondissements-regtbank te *Appingedam* uitspraak gedaan in het aanhangige kwelderproces tusschen den heer minister van financiën en den heer G. REINDERS, op Groot Zeewijk, onder Warffum. In een breedvoerig vonnis heeft de regtbank *ten voordeele* van het domeinbestuur beslist.

Wij hopen spoedig eene meer volledige opgave van deze voor de kwelderbezitters hoogst gewigtige aangelegenheid te geven.

— In ons vorig nommer deelden wij mede, dat aan de Friesche stoomboot-reederij en de diligence-onderneming van VAN GEND EN LOOS voorloopige concessie was verleend voor eene uitbreiding van het verkeer van hier op Holland. Dit geschiedde bij ministeriële resolutie van den 22sten April j.l. Doch onlangs is die concessie, op verzoek der reederij zelve, weder ingetrokken, nadat bevorens door de gehoorde autoriteiten ongunstige adviezen waren uitgebragt, dewijl men voor de dagelijksche dienst, heen en terug, slechts ééne boot in de vaart wilde brengen.

— Gisteren is te Zuidlaren weder de gewone jaarlijksche harddraverij gehouden. Vele menschen waren van hier en elders te zamen gekomen, terwijl het feest door muzijk opgeluisterd en door het schoonste weder begunstigd werd. Twaalf uitgelezene paarden dongen naar prijs en premie; eindelijk mogt het paard van J. B. KROON, van Nieuw-Beerta, hetwelk bereden werd door den pikeur TORRENGA uit Groningen, den prijs, en de zwarte ruin van H. P. BAKKER te Wittewierum, die door den pikeur H. KOOPMANS bereden werd, de premie verwerven. Alles is in de beste orde en zonder de minste onaangenaamheden afgeloopen.

KUNSTNIEUWS.

(*Ingezonden.*)

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op eene onderneming op het gebied der kunst in ons midden, waarvan thans de verwezenlijking wordt beproefd.

De ook als een bekwaam teekenaar loffelijk bekende heer S. BERGHUIS heeft namelijk een viertal afbeeldingen, op groote schaal, vervaardigd, voorstellende even zoo vele gezigten in onze fraaije en uit dien hoofde ter afbeelding allezins geschikte stad. Wij durven gerustelijk de verklaring afleggen, dat de afbeeldingen in de teekeningen uitnemend zijn geslaagd, en, worden ze evenzoo goed teruggegeven in toondruk, den portefeuilles van alle beminnaren van de schoone kunsten tot sieraad zullen verstrekken. — Maar ook uit een ander oogpunt dan dat van kunst op zich zelve, wenschen wij deze onderneming aan te bevelen: wij meenen uit het oogpunt der belangstelling, waarmede elk Groninger de zaak behoort te begroeten, en — is hij er toe in staat — te ondersteunen. Het mag en kan toch geen bewoner onzer stad onverschillig wezen, onze stad, ook wat haar uiterlijk betreft, aldus te doen bekend worden, zoo als zij dat verdient, ook met het oog op de eischen der kunst, en zelf zijne kamers te kunnen versieren met wezenlijk fraaije afbeeldingen van eenige der schoonste punten zijner woonplaats.

Wij hopen alzoo zeer, dat de heer VAN DE WEIJER, door eene voldoende deelneming in ons midden er in moge slagen, de onderneming door te zetten, dat is: de uitgave in toondruk te bewerkstelligen. Met veel genoegen hebben wij vernomen, dat bereids velen, door hunne inteekening, het tot stand komen der onderneming hebben bevorderd, waaronder vele leden van onzen Gemeenteraad; maar wij weten tevens, dat er nog verscheidene inteekenaren zullen moeten bijkomen, om de zaak te kunnen doen doorgaan. Daarom willen wij onze stadgenooten toeroepen: bevordert, indien kunstzin en belangstelling in deze zaak u niet ontbreken en gij overigens daartoe in de gelegenheid zijt, het tot stand komen der onderneming, door haar met uwe deelneming te begunstigen, waartoe de allezins billijke prijs der vier afbeeldingen mede zeer moge uitlokken.

KERKNIEUWS.

Tot predikant bij de Herv. gemeente te Langeweer, klassis Heerenveen, is beroepen ds. J. ENGELSMA MEBIUS, pred. te Peesens.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 20 *Junij*.

NEDERLAND Werk. Schuld		à 2½ pCt.	64.
Dito	Dito	» 3	»	—
Dito	Dito	» 4	»	96 1/16.
OOSTENRIJK Metalliek		» 5	»	77¼.
Dito	1851 en 1852	» 2½	»	40 1/16.
Dito	Nieuwe Litt. B	» 5	»	88⅞.
Dito	Nation. Metall	» 5	»	78⅞.
SPANJE Onbep. St.		» 1½	»	25 1/16.
Dito Binnenl.		» 3	»	38 1/16.
PORTUGAL		» 3	»	46¼.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816		» 5	»	105.
Dito Dito 1828 en 1829		» 5	»	104.
Dito bij *Hope*		» 4	»	88¼.
Dito bij *Stieglitz*		» 4	»	87¼.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie		» 5	»	98⅞.
Dito	6de serie	» 5	»	99⅞.

Aandeelen Russische spoorwegen 77¼.

LONDEN, 20 *Junij*. Consols 93⅛. De staat van de bank wordt gunstiger.

PARIJS, 20 *Junij*. Fransche 3 pCt. 68.70.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 18 Junij, *Arema* Vrije Fries, Newc.; *Mooi* Geertje, Koningsb.; *v. d. Laan* Jantina Reinderdina, Dantzig.
TEXEL 16 Junij, *Bossinga* Wiea Gesina, Koningsb.
HELVOET 17 Junij, *Kwakkelstein* Jonge Wouter, Lissabon; *Prins* Twee Broeders, Port Kunda; *Brouwer* Noordster, Riga.
MONTEVIDEO 19 April, *de Groot* H. Vincentius v. Paula, Newyork.
RIO DE JANEIRO 1 Mei, *de Boer* Ida, Genua.
CURAÇAO 28 Mei, *Gnodde* Antilope, Amst.
AUX CAYES 18 Mei, *de Ruiter* Cadzandria, Lissabon.
NEWYORK 1 Junij, *Halbertsma* Johanna, Cadix.
BOSTON 2 Junij, *Meermans* Amerika, Rott.
LONDEN 16 Junij, *van 't Veer* Vr. Antje, Workum.
Bij PORTLAND 13 Junij, *Overgaauw* Johanna Maria, v. Amst. n. Singapore.
LIVERPOOL 15 Junij, *Vos* Betje Pronk, Rochefort; — 16 *Salm* Joän Melchior Kemper, Amst.
INVERKEITHING 13 Junij, *Munneke* Eendragt, Leith.
NORTH SHIELDS 15 Junij, *Karsies* Leo Sinnige, Gron.; *Janknecht* Koophandel en Zeevaart, Londen.
HAMBURG 17 Junij, *Kramer* Goede Verwachting, Harburg.
BREMERHAVEN 15 Junij, *Bakker* Goede Hoop, Sapmeer.
GOTHENBURG 11 Junij, *Blom* Maria Adolfina, Amst.
TROMSOE 23 Mei, *Bagges* Thetis, Vlaardingen.
FLENSBURG 8 Junij, *Hazelhoff* de Vrede, Amst.; den 11 dito n. Dantzig vertrokken.
SWINEMUNDE 13 Junij, *Visser* Anna Sophia, Hamburg.
STOLPEMUNDE 11 Junij, *de Graaf* Hermina Gesina, Neustadt.
DANTZIG 12 Junij, *Gort* Frouwina Steenhuizen, Rott.; *Hoekstra* Anna, Nijeköping; — 13 *Gort* Vriendschap, Amst.; *Boswijk* Afien Smit, v. Reval n. Engeland; *Prins* Roelfina, Bremen; — 16 *Stenger* Jacoba Margaretha, Amst.
KROONSTAD 7 Junij, *Brandt* Mathilde, Amst.; *de Boer Sap* Zwaantina Thelina, Rott.; *de Boer* Haren, Marseille; *Kroon* Tekla Johanna, Bordeaux; *Huizinga* Ceres en *van Driesten* Bellamy, Londen; *Bos* Wietska, Norrköping; — 8 *Douwes* Argo, *Hensema* Ida Beerendina, *Aggen* Louisa Helena en *de Winter* Geertr. Catharina, Amst.; *Logger* Fides, *Douwes* Sieka, *Kuitse* Jonge Wicher en *Boiten* Fossina Siers, Rott.; *Boer* Verwisseling, Schiedam; *Steffens* Johannes, Bordeaux; *Boerhave* Alida Schuringa, Palermo; *de Boer* Eendragt en *Smit* Annechiena Gesina, Havre; *Jansonius Pelikaan*, *Waterborg* Karsina, *Sprik* Grietina Hillegina en *Dekker* Lucia Hendrika, Londen; *van der Laan* Jacoba Alida, *de Boer* Catharina, *Kuyper* Grietje Koens en *Pott* Anna Arendina, Liverpool; *de Boer* Æolus, Inverkeithing; *Schuring* Antje Schuring en *Oosterwink* Pieter, Newc.; *Rijnberg* Nachiena Lammech, Grimsby; *Mulder* Gesina, Lubeck; *Puister* Fennegiena, Hamburg, *Giezen* Libra, Bremen; — 9 *Zeven* Elisabeth, *Schut* Jacob Synes, *Sap* Emma Maria, *Harding* Alida en *Teensma* Aukje, Amst.; *Kaniers* Vr. Anna, Antw.; *Mulder* Jeltina en *van Weerden Poelman* Doethea Christ., Newc.; *Bakker* Harmonie, Dantzig; *Bottje* Gesina Hamburg; — 10 *Woudstra* Vier Gebroeders, Havre.
RENDSBURG 15 Junij, *Bartels* Gesina, v. Straalsund n. de Maas.

Vertrokken.

AMSTERDAM 18 Junij, *Brakke* Baltimore, Batavia.
VLIE 15 Junij, *Seffens* Jonge Andries en *Lukens* Gesina Johanna, Petersb.; *Helmers* Stad en Landen, Memel; *de Vries* Zwaantina Margrietha, Koningsb.; *Berg* Twee Vrienden, Holmstrand; *Visser* Freder. Hendrik, Osterrisoer; *Pothuis* Thia, Oudsoen; *Kempen* Cathar., avont.
MAASSLUIS 17 Junij, *Hagedoorn* Cornelia Catharina, Archangel.
RIO GRANDE 28 Maart, *Dijker* Henriëtte, Fernambuck.
TRIEST 9 Junij, *Collenteur* Vr. Maria, Rott.
VENETIE 10 Junij, *Boon* Verwisseling, Amst.
LISSABON 31 Mei, *Wever* Gesina Beerta, Amst.
BORDEAUX 18 Junij, *Lovius* Ondine, Amst.
ST. NAZAIRE 13 Junij, *Katoen* Trekvogel, Cardiff.
DEAL 16 Junij, *de Boer* Henriëtte Maria, Port Philip.
NEWPORT 15 Junij, *v. d. Valk* Alcor, Hong Kong.
CARDIFF 13 Junij, *van Marle* Amalia Augusta, Singapore; — 14 *Coening Meijer* Jan Schouten, Hong Kong.
LIVERPOOL 14 Junij, *Crap Hellingman* Gelderland, Rio de Janeiro; 15 *Pot* Niessina Gebka, Petersb.; — 16 *Berkelbach van den Sprenckel* Reinhardt, Rio de Janeiro.
ABERDEEN 15 Junij, *de Boer* Arjen Brouwer, Riga.
INVERKEITHING 14 Junij, *Puister* Rieka en 15 *Lindeboom* Franciska, Petersburg.
DUNDEE 14 Junij, *Veldhuis* Prov. Overijssel, Zwolle.
HULL 14 Junij, *Laars* Lisette, Malaga.

HAMBURG 15 Junij, *Potjer* Twee Kornelissen, Fernambuck; — 16 *Bakker* Thetis, Harl.; — 17 *Jonker* Johanna Christina, Koningsb.
BREMERHAVEN 15 Junij, *Mulder* Stuurmans Harmonie, Engel.
TRAVEMUNDE 16 Junij, *Broekema* Ida Hilleehina, de Oostzee.
DANTZIG 11 Junij, *Prak* Jonkheer van Slochteren, Zwolle.
KROONSTAD 8 Junij, *Stuit* Margritha Gesina, *Koster* Dankbaarheid en *Coerkamp* Gebroeders Coerkamp, Elseneur.

In lading.

LONDEN 15 Junij, *Martens* Eendragt, Petersb.; — 16 *Topzant* Martha, Wolgast; *Pijbus* Geertruida, Koningsb.
LIVERPOOL 15 Junij, *Puister* Industrie, Pernau; *Rosenbeek* Vier Gebroeders en *Engelsman* Gezusters Boll, Riga; *Koning* Margiena Rosiena, Stettin.

Zeilklaar.

LONDEN 16 Junij, *Drent* Morgenster, Stettin.
LIVERPOOL 15 Junij, *Duintjer* Catharina, Nerva.
GOTHENBURG 5 Junij, *Visser* Vriendschap, Holland.
STOCKHOLM 9 Junij, *van Driesten* Grunus, de Oostzee.

LYSEKIHL, 11 Junij. Het schip Jeanne Marie, kapit. *Kolle*, van Antwerpen in ballast naar de Oostzee bestemd, is gisteren door eene loodsboot ontmast hier binnengebragt; hetzelve had in den vorigen nacht in een zwaren storm de takelage, enz. verloren. Het volk is gered en de romp van het schip onbeschadigd.

GRONINGEN, 20 Junij. Vertrokken de nieuwgebouwde schooner Magrietha, groot 205 ton, kapit. *P. M. de Jonge*, van Veendam, met ballast naar Archangel.

ZOUTKAMP, 20 Junij. Vertrokken 19 Junij, *Potjer* Gezina Hooites, Archangel.
Zeilklaar 20 Junij, *Huges* Johan Gerard, Noorwegen.

OOSTMAHORN, 19 Junij. Ter reede den 16 Junij, *Hamming* Twee Gebroeders, v. Bremerhaven n. Zaandam; *Buss* Annette, v. Norden en 17 *Katt* Margaretha, v. Emden, beide n. Amst.; *de Vries* Vijf Gezusters en 18 *Salomons* de Vr. Hillegiena, v. Bremen en *Oosterhuis* de Jonge Barend, v. Elmshorn, alle 3 n. Amst.
Vertrokken 17 April, *Knol* Catharina, Archangel, 18 *Alberts* Gesina Jantina, Londen, 19 *van Sluis* Annegiena, Dantzig, *Kuipers* Grietje Huisman, Nerva, *Roelfsema* Hiram, Archangel en *Leeuwes* Arendina Catharina, Grangemouth, allen v. Gron.

De Sond gepasseerd.

15 Junij. *Hannema*, Harlingen, v. Riga n. Harl., m. hout.
de Boer, Johannes, v. Riga n. Harl., m. hout.
16 —— *de Groot*, Margrietha, v. Riga n. de Maas, m. rogge.
Teensma, Jonge Brechtus, v. Cadix n. Petersb., m. wijn.
De wind den 15 Junij O.N.O., N.N.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 18 Junij, *Crap Hellingman* Agnetha, Bat.; *Duintjer* Elsina, Petersburg.
TEXEL 18 Junij, *Noordhoek* Fortuna, Havana; *Hazewinkel* Roelf. Kuiper, v. Porto n. Petersb., als bijlegger; — 19 *Zeylstra* Gouv. v. Ewijck, Hull.
VLIE 15 Junij, *de Boer* Boreas, Dantz.; — 16 *Korfker* Anna Martha, Koningsb.; *Mulder* 3 Gezusters, Dantz.; *Nieting* Catharina, Osterrisöer; *Plukker* Hendrik, Laurvich.
HELVOET 17 Junij, *Doekes* Alida Giezen, Reval; *Prak* Rensina, Libau; *Kleinenga* Maria Laurentia, Koningsb.; — 18 *Kruithoff* Courier, Riga; *Bolhuis* Roelfina Gesina, Memel.
BRIELLE 18 Junij, *Schaap* Geerdina Geertr., Wismar.
VLISSINGEN 16 Junij, *Jongebloed* Anna, Memel.
LONDEN 17 Junij, *Zwanenburg* Anna Maria Henr., Buenos-Ayres.
Bij GOUDSTAART 15 Junij, *Woortman* Elisabeth, v. Rio Janeiro n. Amsterdam.
BILBAO 10 Junij, *Hazewinkel* Meike, Hamb.
GIBRALTAR 17 Junij, *de Boer* Christ. Elisab., Venetie.
SANTOS ...., *de Boer* Elisab. Johanna, Rio Jan.; lag 10 Mei in lading n. Falmouth.
WARNEMUNDE 13 Junij, *Wolkammer* Ida, Antw.
PILLAU 16 Junij, *Datema* Margar. Hendr., Antw.; *de Vries* Aaltje Maathuis, Glouc.; *Sap* Broederliefde, Newc.
BOLDERAA 13 Junij, *Korter* Riga, de Maas.
NERVA 7 Junij, *Voogd* Weldaad, Liverp.
KOPPENHAGE 15 Junij, *Borst* Jacobus, Maroim; *Onwehand* Hoop, Madera.
KROONSTAD 11 Junij, *de Groot* Jacoba Johanna, Nizza.

Vertrokken.

AMSTERDAM 18 Junij, *Jager* Margaretha Antina, Petersb.; — 19 *de Haan* Agnetha Juliana, Petersb.
VLIE 16 Junij, *Wever* Elisabeth Maria, Noorwegen.
HELVOET 15 Junij, *Renneberg* Herman Eduard, Archangel.
MAASSLUIS 18 Junij, *Stuitvoet* Margaretha, Arendsborg; *Karsijns* de Landman, avontuur.
LIVERPOOL 16 Junij, *van Varelen* Pieter Schoemakers, Batavia.
CARDIFF 15 Junij, *Sap* Johanna Jacoba, Rott.
PALERMO 4 Junij, *van Rijn* de Vrede, Vlaardingen.
MESSINA 1 Junij, *Sikkema* Zeemeeuw, Terranova en Kroonstad; — 2 *Engelsman* de Vlijt, Licata en Rott.
JACMEL 12 Mei, *de Winter* Catharina, Falmouth.
ST. THOMAS 22 Mei, *Nagel* Cecilia, Porto Plata; — 23 *Manneken* Ceres, Curaçao; — 30 *Brandt* Stad Haarlem, Porto Plata.
RIO JANEIRO 6 Mei, *Mink Jr.* Johanna Jacoba, reede v. Hampton.
KROONSTAD 11 Junij, *Huizing* Delia, Rott.; *Kooiman* Onderneming, de Maas; *Kamminga* Eendragt, Bremen; *van Laten* Annegina, Koppenhage; *Wijkmeijer* Anna, Stockholm; *Coerkamp* Eersteling, Elseneur.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 19 *Junij*.

TARWE.		GERST.		Zw. Voer 40 ℔	f 3,80
Oude 70 ℔ f		N.W. 1856 52 ℔	f 5,45	- - 42 - -	4,00
N.Oml.1856 66 -	8,00	- 54 - -	5,85	- - 44 - -	
- - 68 - -	9,00	- 56 - -	6,25		
- - 70 - -	10,00	Zomer 54 - -	5,55	BOONEN.	
- Old. 66 - -	7,75	- 56 - -	5,95	Paardeb. f 6,75,	f 7,25,50
- - 68 - -	8,75	Knobbe 60 - -	6,30		
- - 70 - -	9,75	- 62 - -	6,70	Gr. Erwt. f	
ROGGE.		HAVER.		Graauwe dito f	
N. Inl. 60 ℔ f	4,85	N. Dikke 36 ℔ f			
- - 62 - -	5,45	- - 38 - -	3,65	ZADEN, ENZ.	
- - 64 - -	6,05	- 40 - -	3,90	Koolz. f	
- - 66 - -	6,65	- 42 - -	4,15	dito f	
Oude 66 - -		- 44 - -	4,40	Zomerzaad f	
BOEKWEIT.		- 46 - -	4,65	G. Mosterdz. f	
N.Gr.Zd. 60 ℔ f	7,05	- 48 - -	4,85	Lijnzaad f	
- - 62 - -	7,55	- 50 - -	5,05	Dederzaad f	
- - 64 - -	8,05	N.W.Voer 36 - -	3,45	Gr. Gort f 8,75	f 9,25,50
- Zw.- 60 - -	6,90	- - 38 - -	3,65	Parel dito f 13 a	f 15
- - 62 - -	7,40	- - 40 - -	3,85	Raapolie per vat f 51	
- - 64 - -	7,90	N. Zw. - 36 - -	3,40		
Veen 64 - -	7,80	- - 38 - -	3,60		

De aanvoer van granen was heden gering. — Tarwe 25 ct., Rogge 15 ct. en Boekweit 25 ct. hooger verkocht. — Gerst weinig in omgegaan. — Haver over 't geheel weder iets hooger wel te plaatsen. — Boonen mede wel zoo aangenaam. — Gort stil.

LEEUWARDEN, 19 *Junij*. De aanvoer aan onze graanmarkt was wederom niet groot, de stemming veelal meer geanimeerd en voor de meeste artikelen werden hooge prijzen besteed. Tarwe ongeveer 30 ct. hooger verkocht, puike f 9,75, f 10,50, knappe f 8,75, f 9,30, ordin. f 8,25,60 naar kwaliteit; Roode mede hooger: knappe f 8,50 tot f 10,50. Rogge tot hoogere prijzen met iets meer kooplust, Inl. f 6,50,80; Buitenl. f 7,50 tot f 8,10. Boekweit met meer kooplust tot hoogere prijzen, Vries. zand f 9,65, f 9,80. Gerst als voren, winter f 5,60, f 6, ordinaire f 5,35,45 en ligtere soorten f 4,75, f 5. Haver tot verhoogde prijzen met meer vraag, fijne f 4,40,65, ordinaire f 4,10,20, voer f 3,40,80.

AMSTERDAM, 19 *Junij*. Tarwe hooger gehouden en daardoor weinig in omgegaan: 128 ℔ n. b. Pools. f 405; 126 ℔ o. Nassaud. f 350; 119 ℔ n. Vries. f 290; 120 ℔ roode dito f 285. — Rogge bij partijen weder hooger gedaan: 119 ℔ Arch. f 233; 117 ℔ Petersb. f 223; 120 ℔ dito f 232; 116 ℔ Donau f 210; 116 ℔ Inl. f 210. — Gerst hooger verkocht: 111 ℔ Pommer f 223. — Haver bij kleinigheden tot vorige prijzen bij partij merkelijk hooger gehouden.

Koolzaad op levering 1½ p. vl. hooger: op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 86 p. vl.; April 86½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk iets williger, op levering hooger betaald: op 6/w. f 52,75; vlieg. f 51,25; Sept. en Oct. f 50 a f 50,50; Nov. en Dec. f 50 a f 50,25. — Lijnolie dadelijk en op levering wel zoo aangenaam: op 6/w. f 46,25; vlieg. f 45; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 44,50 a f 44,25 a f 44,50. — Hennepolie op 6/w. f 51,50; vlieg. f 50.

LONDEN, 10 *Junij*. Van inl. graan was heden zeer weinig, van vreemd eene matige hoeveelheid ter markt. Het weinige, dat in de beide Tarwe-soorten werd verhandeld, bedong de volle prijzen van eergisteren. Overige graanartikelen mede goed prijshoudend.

Van den 19*den*. Granen met goeden toevoer, beste Tarwe iets hooger betaald; andere soorten en Zomergraan vast.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 19 *Junij*. De prijs der boter was heden: 1ste soort grasboter de ¼ ton f 41; 2de soort dito f 37 a f 39.

LONDEN, 19 *Junij*. Boter 102 a 104 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 19 *Junij*. Op de markt van heden was de aanvoer in alles gering en de handel niet willig.

LONDEN, 19 *Junij*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 950 runderen, 610 kalveren en 11,100 schapen. De stemming was zeer flaauw.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 19 *Junij*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63⅞; Dito Dito 3 pCt. 76⅞; Dito Dito 4 pCt. 96⅞. — BELGIË, bij *Rothschild* 2½ pCt. 53. — SPANJE, Onbep. Stukken 1½ pCt. 25$\frac{1}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 38⅝. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 46¼; Dito 1856, 3 pCt. 45$\frac{1}{16}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 105; Dito, te Londen, 4½ pCt. 96⅝; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 100. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 77¼; Dito Dito 2½ pCt. 40; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 88⅝; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 78¾. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21⅛. — Russische Spoorweg-Aandeelen f 77¼. — Wisselkoers op Londen, zigt f 11.72½; Dito 2/m. f 11.85.

ADVERTENTIEN.

HARDDRAVERIJ
te *ONDERDENDAM*,

op ZATURDAG den 27sten Junij 1857.

PRIJS: **Een Zilveren THEEPOT.**
PREMIE: **Een Zilveren TABAKSKOMFOOR.**

Aangifte der Paarden ten Huize van den Logementhouder A. VAN DER VEEN, des namiddags *vóór een uur*. — Rijding des namiddags te *drie uur*,

---

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

S. C. RAVEN
en
Q. M. SCHNEITHER.

HAARLEM, 18 Junij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

J. G. TELGENS, van *Groningen*,
Weduwnaar van J. R. RIJKENS,
en
T. RIJKENS, van de *Wildervank*.

WILDERVANK, 17 Junij 1857.

*** Getrouwd:

N. STEIN,
Steenhouwer,
en
K. PIETERS.

GRONINGEN, 18 Junij 1857.

*** Op heden is bevallen van een ZOON J. DE WILJES, Echtgenoot van

G. A. VENEMA.

WINSCHOTEN, 19 Junij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een *ZOON* Vrouwe M. B. Baronnesse DE VOS VAN STEENWIJK—VAN IMHOFF.
BEILEN, 19 Junij 1857.

*** Heden overleed, aan de gevolgen eener beroerte, mijne Behuwdzuster GEERTJE A. OOSTING, in den ouderdom van ruim 48 jaren.

M. W. PRINS.

HOOGEZAND, 19 Junij 1857.

*** Heden overleed ons innig geliefd oudste Dochtertje MARCHINA JOHANNA, in den ouderdom van ruim vier en een half jaar.
GRONINGEN, 20 Junij 1857.

D. C. DE JONGE.
A. DE JONGE—DEDDES.

De HOOFDDIRECTIE van het **INSTITUUT voor Doofstommen** alhier roept bij deze op de LEDEN van het HOOFDDEPARTEMENT, om op MAANDAG den 22sten dezer, 's namiddags te 4 uur, **ZAMEN TE KOMEN** in het SCHOOLGEBOUW des INSTITUUTS, tot het AANHOOREN van het VERSLAG, het NAZIEN der REKENING, het BENOEMEN van DRIE LEDEN tot het MEDE-INNEMEN der REKENING in het volgend jaar en het VERKIEZEN van een' HOOFDDIRECTEUR in plaats van den Heer K. MESDAG. Het drietal, volgens de wet door de Hoofddirectie voor te stellen, bestaat uit de Heeren:

K. MESDAG,
Mr. **G. W. H.** Baron **VAN IMHOFF,**
A. VAN CALCAR.

Tevens wordt berigt, dat de **PRIJSUITDEELING** aan de KWEEKELINGEN, enz., zal plaats hebben op WOENSDAG den 24sten dezer, 's avonds te 6 uur, in het SCHOOLGEBOUW des Instituuts.
GRONINGEN, 12 Junij 1857.

Namens de Hoofddirectie voornoemd:
A. W. ALINGS, *Secretaris*.

ONDERWIJZERS

van minstens den TWEEDEN RANG, die willen solliciteren naar de vacante School te ***WESTEREMDEN***, worden uitgenoodigd de daarvoor vereischte Stukken, v r a c h t v r i j in te zenden aan den BURGEMEESTER der Gemeente *Stedum*, vóór of op den eersten Julij aanstaande. — De Voorwaarden zijn opgegeven in de Nieuwe Bijdragen voor Mei, bladz. 531.

Het Bestuur der Gemeente Stedum:
S. JENSEMA, *Burgemeester*.
H. J. UGES, *Secretaris*.

*** Het **BESTUUR** der ***Vereeniging voor Dienstboden*** te *Groningen* noodigt alle LEDEN van dezelve uit, ter **bijwoning** harer **JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING,** in het CONCERTHUIS, op WOENSDAG den 24sten Junij e.k., des avonds te 6 uur, in welke Vergadering het gewone JAARLIJKSCHE VERSLAG zal worden gedaan van den TOESTAND en de WERKZAAMHEDEN der VEREENIGING, eene KEUZE zal plaats hebben voor de dit jaar aftredende LEDEN des BESTUURS en de zulks waardig gekeurde DIENSTBODEN hare BELOONING zullen ontvangen.

Namens het Bestuur voorn.:
W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN,
Secretaris.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA,** Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 22sten Junij 1857, des namiddags te 2 uur, vóór en in de Behuizing door H. KRAAK bewoond, voor het Kleine-poortje te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Onderscheidene **MEUBELAIRE** en andere **ROERENDE GOEDEREN,** als: MAH. CHIFFONIÈRE, EIKENH. KABINET, STOELEN, LEDEKANTEN, SPIEGELS, TAFELS, BEDDEGOED, KOPER-, TIN-, BLIK- en AARDEWERK, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien des Zaturdags bevorens van 2—4 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 25sten Junij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Koffijhuishouder B. TEN HAVE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene zeer nette en weldoortimmerde **HEEREN BEHUIZING** met STALLING en WAGENHUIS ter zijde en ruime OPEN PLAATS er achter, get. G 147, staande en gelegen Zuidzijde aan Der-Akerkhof te *Groningen*.

II. Eene nette BEHUIZING met OPEN PLAATS er achter, staande en gelegen Oostzijde naast het vorige Perceel, door Mejuffer UILKENS in huur bewoond.

III. De EIGENDOM van 11 B., 32 R., 64 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Kropswolde*, bij ALBERT PIETERS HOVING onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van f 100—00.

Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen Mejufvrouw de Wedw. T. DE JONGH. Om te aanvaarden de Perceelen I en II op den 1sten November 1857 en Perceel III dadelijk na den Toeslag.

De Perceelen I en II te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur, op Bewijzen van Toegang, tegen betaling van 10 Cent, **ten voordeele der Armen,** ten Kantore van den Notaris te bekomen.

VERKOOP VAN TOPGRAS.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 26sten Junij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein BOLT, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, publiek worden verkocht: Het **TOPGRAS** van ongeveer 4½ Bunder LAND, waarvan 1 B. gelegen aan het einde van den Jacobijnerweg en 3½ B. te *Noorderhoogebrug*; toebehoorende aan HEMME HEMMES.

Woensdag den 24sten Junij 1857

des voormiddags precies te 10 uur en vervolgens, zullen ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ,** Notaris te *Groningen*, vóór en in de Behuizing van wijlen den Heer en Mr. J. J. DE SITTER, te *Groningen*, in de Brugstraat, publiek worden verkocht:

Onderscheidene **MEUBELAIRE** en **ANDERE GOEDEREN,** waaronder MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE en OPGELEGDE DITO, PENANT- en andere TAFELS, SPIEGELS, BUREAU, LEDEKANTEN, CANAPÉ, STOELEN, VLOERKLEEDEN, BEDDEGOED, OUD PORSELEIN, KOPER-, TIN-, BLIK-, GLAS- en AARDEWERK, KEUKEN- en ANDERE KAGCHELS, GLADMANGEL, ENZ. Te bezien des daags bevorens, van 10—12 en 2—5 uur, op Bewijzen van Toegang, te bekomen ten KANTORE van

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris*.

Notaris Mr. **J. J. CREMERS** zal ten verzoeke van J. G. GROENHUIS, op WOENSDAG den 1sten Julij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, in het openbaar verhuren: De **TOP-** en **NAWEIDE** van ongeveer 8 B. LAND, behoorende bij des Requirants Boerenplaats in de *Paddepoel*, onder *Groningen*.

WOENSDAG den 8sten Julij

1857, des voormiddags te elf uur, zal er, ten verzoeke van de Wed. W. VAN DER WIJK en Kinderen, op den Wal bij de Drie-molendrift te *Groningen*, publiek, op gewoon Crediet worden verkocht:

4 zwarte **RUINPAARDEN,** waaronder 2 makbereden CHAISPAARDEN van 6 en 7 jaren, eene nieuwe **CHAIS,** naar den laatsten smaak, CHAISGEREIDE, 5 MESTWAGENS en hetgeen meer zal worden gepresenteerd. Te bezien den dag bevorens van 10—12 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

HOUTVEILING,

ONDER WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op ZATURDAG den 27sten Junij 1857, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG te *Delfzijl*, van:

Eene **groote partij GEZAAGDE HOUTWAREN,** bestaande in LAURVICH en FREDERIKSTADSCHE PLANKEN, LATTEN, RIBHOUT, AFDEELEN, SCHALEN, ENZ.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots*.

*** Na bekomen regtsautorisatie, gedenken de Wedw. en Erven SIMON F. WIJDEVELD, op tijd en plaats nader te bepalen, publiek te Koop te presenteren:

I. Eene **kapitale BOERENBEHUIZING** en **VRIESCHE SCHUUR,** get. no. 5, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 35 B., 88 R., 50 E. uitmuntende GROEN- en BOUWLANDEN, staande en gelegen te *Toornwert*, onder *Middelstum*, doende des jaars tot huur f 216—00.

II. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van circa 3 B. BOUWLAND, gelegen als voren, doende des jaars tot huur f 34—00.

Mr. H. VAN MARLE, *Nots*.

NB. Voorts zullen des daags na den te houden Verkoop, op Boelgoeds-Conditiën worden verkocht: al de **VELDVRUCRTEN,** het **BOERENBESLAG, LEVENDE HAVE, ENZ.**

Let wel!

Voor omstreeks eene maand is aan boord van een Schip, toen liggende voor het Kleine-poortje, abusivelijk bezorgd een **vat BOTER,** dat dus verre niet weder is teruggehaald. De Eigenaar of Afzender hiervan gelieve zich **binnen 10 dagen,** met opgave der hoeveelheid en der merken van het Vat, te vervoegen bij den Cargadoor **H. J. KARS,** aan de Lage Der-A te *Groningen*, om de Boter tegen betaling der kosten terug te bekomen. Indien binnen dezen tijd geen terugvrage geschiedt, zal de Kapitein de Boter als zijn eigendom beschouwen en op latere reclame geen acht worden geslagen.

Opruiming.

VAN MESSEL, van *Leeuwarden*,

berigt bij deze, dat hij alhier is gearriveerd bij den Heer UITHOF, Hotel *de zeven Provinciën*, met eene groote partij **BEHANGPAPIER,** fraaije transparante **GORDIJNEN,** beste **TAPIJTEN, ENZ.** Wegens het gevorderde Saizoen, zullen al deze Artikelen tot **veel verlaagde prijzen** verkocht worden.

COCOS-ZEEP.

DEZE ZEEP schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, is bevorderlijk voor de gezondheid, heelt schrampen en schavingen zeer spoedig, zuivert en ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Cents.

Zij is ook verkieslijk boven andere Zeepen voor het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, daar zij, van eene zuiverder loog bereid, de kleuren minder aandoet en de wol niet hard maakt.

De goede echte soort, die in onderstaande Dépôts altijd kersversch te verkrijgen is, heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door zuivere, doorschijnende kleur, vaste bewerking, minder scherpte en vettigheid.

Brabender's Chocolade-Koekjes

met worm-afdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen.

De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van.

Zij kosten 40 Cents het doosje.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. H. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS, M. GAASBEEK, L. T. OTTÉ, G. COPINGA en FELDBRUGGE en Co.; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN en W. VERMAAK, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.